

* ముఖ్య విషయాలు. *

అశ్వరవాక్యము.
విదేశాంగ వ్యవహారములు.
87 శతాబ్దం 144 శతాబ్దం.
నెల్లూరు మార్పులు.

నెల్లూరు రాచరీయ నాటకం.
యమవల్లులో వింతలు విశేషాలు.

సంపుటం 9

శుక్రవారము నెల్లూరు 29-7-38.

సంచిక 29

ఇండియా కోరేది ఏమిటి?

(కామస్వాతంత్ర్యము మనకు ప్రాణము... ప్రపంచశాంతి మనకు ఆదర్శము. ఈరెంటిని పోషించడానికి కృషిచేయడం మనకు ధర్మం. అంతేకాని ప్రజలకు పరిపాలనా స్వాతంత్ర్యములు ప్రపంచానికి శాంతి ఈ రెండూ లేకపోతే మన మానవ జీవితాలు నాశనమవుతాయి. నిరర్థకాలు!

-జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ

“సామ్రాజ్యవాద తత్వ నిర్మూలన సాధనం ముందు ఘోరరేషను సమస్య చాల స్వల్పము- ఇండియా కోరేది సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం- భావి పరిణామాన్ని నిర్ణయించే అధికారం” అంటే!

—జవహర్‌లాల్ (బందవలో)

న్యాయపరం విధానం సామ్రాజ్యవాదాన్ని బలపరుస్తూ- స్వతంత్ర రాజ్యాన్ని నాశనం చేస్తుంది

(జమీన్ దారితో ప్రత్యేకం.)

బ్రిటన్

భారతదేశము

మనరాజ్యాంగం యాత్రా వాణిజ్య నిర్వహణానికి కర్తవ్యమిస్తుంది. మనవాణిజ్యం ఆవ్యాపారంగా పాపానికి ఆర్యమైన కొత్తరాజ్యాలును కూడగట్టుకోవడం, పాతరాజ్యాలును పడిలంగా మారుకోవడం, మన అధినితర విదేశాంగ మంత్రులెవరికీ గల ముఖ్యకార్యం.

మనమీద కావలసినంత, మన వ్యాపారాన్ని, వ్యాపారం జరగడానికి అవసరమైన విస్తారసామ్రాజ్యాన్ని, సర్వవిధాలా సంరక్షించడానికి సుధీర్ఘమైన ఉంటుంది. కృషిచేయ వాణిజ్యోత్సాహ ముఖ్యకర్తలకు అందుకు ముఖ్య వ్యాపారాలను, దోషించడం.

విరలమైన మన విద్యాభ్యాసంలోని నూతన ముఖ్యంగా మన ప్రజల వాణిజ్య నిర్వహణలో నిపుణులై ఉండటం కోరుకుంటున్నాం, ప్రజల సామ్య పుష్కలంగా ఉన్నవస్తాం.

మన మానవ ఆస్తినుగల ముఖ్యమైనవి, ఆశీర్వాద మనముగలవారు మరలవారు కాదు కష్టపడే లక్షలకొద్దీ మనకొరకులపాటకం చెడకుండా చూడడం. ఇందులేక, మనరాజకీయాలన్నింటికీ ప్రభావమైనది వాణిజ్యమే, దానిని సర్వవిధాలా కృత్రిమంగా పూర్తిగా ప్రభుత్వం పరిపాలనా పాదంగా ఆర్థిక మయనదన అవసరం ఆరక యోక్తి ఏమార్గమునందు.

అని ముఖ్య ఆంగ్లరాజకీయకర్త తొలివ భాంధ్యమగరమైన ఒక పుష్కలంగా ఒకప్పుడు.

ఆ మాటలు ఆధునిక సామ్రాజ్య వాదానికి మూర్తిపూజంగా ఎంచకమృని “ఆఫ్రికా పంజాబ్” తీర్చారు.

జేడు సామ్రాజ్యవాదులు ఎంతవరకు ప్రపంచాంతా తన స్వంతంగా పంజాబ్‌లలో సంఘర్షణ- కల్లోలాలకు దిగుతున్నాయి.

సామ్రాజ్యాలు స్వతంత్ర రాజ్యాలు

అది నిరర్థకమృతంగా ఆఫ్రికా ఖండపు పంజాబ్ అవగాహనమయింది. సామ్రాజ్య తృప్తిపడిన తన భవస్వాములు, పెట్టుబడిదారు ఒకరిని కమిషన్ మరొకరు చూస్తుండగా ఇంటి పంజాబ్ అభివృద్ధి.

ఇక కృత్రిమ రాజ్యంలో ప్రజాపీఠమైన పాశ్చాత్య పరిపాలన!

సంపూర్ణసాధ్యకామత్వం ఇక ఆఫ్రికా ఇంటి వారి స్వంతసార్వభౌమత్వం అవలంబనంతో వస్తుంది.

ఇకమీదట దోచుకొనే వ్యాపారవిధానం నిర్విఘ్నంగా జరుగుతుంది.

భారతదేశంలో శ్వేత ప్రభుత్వపరిపాలన!

జవహర్‌లాల్ చెప్పినట్లు మొదట బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య అత్యాన్ని కూడగట్టే ప్రయత్నం చేయాలి. తనలో ప్రపంచానికి సర్వ స్వతంత్ర పాదంత్య సమత్వానికి ప్రజల నిజాభంగావుండని ఘంటావదంగా చాటు తున్నాం.

ఈ బ్రిటిష్ వార్తలు ప్రపంచంలో సంతోష కాలానికి తలసరాజ్యాలు సంపాదించుకొని దోపిడీదాసం నిర్విఘ్నంగా పొందుతున్నాడు.

నిజంగా ఒక్కజపానకేకాదు ప్రపంచ రాజ్యాలు కంటికి ఒక బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యం మాత్రమే ఉన్నది.

మొదటమంచి బ్రిటిష్ వార్తలు పక్కా డిప్లమేటిక్లు. రాజకీయ ప్రయోజనాలు, గర్భగుడి కిరంగాన్ని జరుపుకొని చివరికి రహస్యాన్ని కృత్రిమ వ్యవహారంవడంలో ఏకానికి తీసిపోతుంది.

మనయిందీయ సంకల్పమైన మొదట ఆర్థిక మనతోవచ్చి భారతదేశాన్ని ఆస్వాదనా ప్రాంతం చేసింది బ్రిటన్. మరొకటి ఆస్వాదన ఆశురాలనివే. “బ్రిటన్‌వారి ఒక వ్యాపార వారి” అన్నాడు. అంతావ్యాపార వ్యవహారం మీద సామ్రాజ్యాన్ని కృత్రిమంగా చేసి తున్నాడు.

భారతదేశంలో ఆంగ్లరాజ్య స్థాపనకుగల కారణాలు యదాత్త చక్రమ బట్టిచూస్తే సింహాసనం కనెస్తే నిజమైన భారతీయుడు- పాదపముల భారతీయుడు ఖడ్గదారులు రణరంగానికి బయట వెళుతాడు.

బ్రిటన్‌కు భారతదేశానికి భారతీయులు బానిస వుండేది. అయితే చాలామంది దీనియందు గాడి దున్నిత వాటి మరొకప్పుడు కల్పించాడు. అయితే బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యానికి బలియై తనవలె తిరిగివేసి చూస్తేమీదా కన్నీరు విడుదల కోపించుకొని భారతీయుడు వుండడు. నిజా!

అలాంటి కోపాగ్రంభిత శిష్ట భావం తోనే ఎందరో యువకులు స్వాతంత్ర్య భారతానికి దీక్షపూరిత అంగీకారం చేశారు. ఆనాటికి బలియై దీక్షపూరిత అయ్యారు.

ఎందరో నిండు పొగింతో పుకంబాటు ఎక్కారు.

భారతదేశం గాంధీమహాత్ముడు

కాని జేడు- ఆహింసాన్ని విప్లవాన్ని చల్లార్చి గాంధీమహాత్ముడు ఆహింసతో సాత్విక పోరాటంతో ప్రజాపీఠమన్నా- బిల్గాన్ స్వాతంత్ర్యాన్ని గడించుకొని ఆరక గమ్య స్థానమని మనాత్మక తీరమాత్రంగా తెచ్చుకొని ఆనాటికొకటి సిద్ధాంత అత్యాన్ని, నిజాన్ని కవగొని అమాత్రాలకు బద్ధుని చేసింది యాత్ర భారతదేశాన్ని జేడు భారతదేశం ఏక, మంచి ఆనీ ప్రశ్నకు జవాబుకావాలంటే-

స్వాతంత్ర్య సమరానికి ఆహింసాయుధ భారతీయులు పోగా మిగిలి పరి భారతీయుడు స్వాతంత్ర్యాన్ని అణగారినట్లుగా అనిపిస్తూ ఉంది చెప్పవచ్చుంది. స్వాతంత్ర్య క్రితానికి పరి భారతీయుని రక్తవాహింతో- స్వాతంత్ర్య రాశి ఉండి పుట్టుకొచ్చిన క్రితాని భావ పడుతుంది.

అటు బ్రిటన్‌కు.

మరో అటు ప్రపంచవర్తన.

భారతదేశం శ్వేత మాయుడు.

—శనివారపు నువ్వు రావుగారు.

పెట్టి పెట్టుబట్టి (లింగ ప్రాప్తి) అను
 రిగా వలసినది. చంద్ర, ఇంద్ర, పరమ,
 ప్రాణలయింట్ల చిన్న పుత్రులు యా మన్త
 లాంగిరాయి అయితేకాకా ఫాసింపంద్ర
 అమెరికా పెట్టి రింపెట్టుబట్టి మున్ను వాట్టి
 నుండి ఇం చంద్ర, ఇంద్ర పరమలంటే అమె
 కావలసివేయి ఈ మూడు, అయి వాటి గ
 నన్ను పోషింట్లు రింపెట్టు అమెరికా గొం
 రింపెట్టు పుట్టుకొంది. గొంపెట్టు పుట్టుకొంది
 లను పోషింట్లు రింపెట్టు అమెరికా గొం
 పుట్టుకొంది గొంపెట్టు రింపెట్టు అమెరికా
 (లింగ ప్రాప్తి) అను

చి. ఉన్నకొత్త ప్రెడింగుకం పెన్సి 11 బ. చుక్క మెకానిక్, న్యూయార్క్ కె కె డి. జి. బి. బ్రౌన్

MILKLAND

జమీందారీలు రద్దుకావలెను.

జమీందారులు రైతులగోల వినక కులుకుచు భోగలాలనత్వమునందు కాలముగడుపుచున్నారు.

చతుర్థ ఆంధ్ర జమీన్ రైతు మహాసభ.

శ్రీయత రెవెన్యూ ప్రగడ మండేశ్వరశర్మగారి అధ్యక్షోపన్యాసము.
అనకాపల్లిలో 17-7-38.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జమీన్ రైతు విచారణ సంఘంవారు దరిదాపు 100, 150 జమీందారీ గ్రామములోని దామాషామాడగా సరాసరిని రు 24 శిస్తుగలదు. బాబ్బిలి పనికిరాని భూమి ఎకరమునకు రు 9-0-0. కొడిది తాలూకాలో కొంతభాగం గవర్నమెంటు భూమి ఎకరమునకు 0-6-0 రేటుండగా అదే తాలూకాలో జమీందారీగ్రామంలో అట్టిభూమికి ఎకరమునకు రు 3-0-0 రేటు గలదు. * * * ఇండియాలో సగంభాగంపైగా జమీందారుల అధికారమందు అణగి యున్నది వారు సాలుకు రు 80 కోట్లు స్వీకరించుచున్నారు. గవర్నమెంటుకు చెల్లించు పేషుసు రు 18 కోట్లు మాత్రమే.

కావలసిన పనులను సక్రమముగా పకాలములో పెరచేయించుకొనినాడు ప్రస్తుతమే ప్రతిజమీందారు మదరాసులో పోలోటటు, బొంబాయిలో టిఫెన, యుంగ్లందులో సుభాషణదేయము వీర రైతులను పీల్చిపీల్చిసి తెచ్చివేయమో ముచ్చటల మూలమున కాలక్షేపముచేయుచు, తేవుదాయము వీర రైతుల గోలనినక, కుటుంబము విందులు గడుపుచున్నారని పీల్చి రైతుయొక్క బాధ్యత తెలియక తమ నిరంభకాధికారమున చిందులు క్రొత్తుచున్నారు.

ఈజమీందార్లలో చాలమంది అప్పలపాలై అప్పటికి చెల్లవలసిన షేవ్ ఆయినను చెల్లించుటకు శక్తిలేక జప్తులు జేయుచున్నవని, యిట్టి పరిస్థితులలో జమీందారీలు పెంటనేగవర్నమెంటు తీసుకొనేయడం జమీందార్లకా నష్టములేదు రయితలకా యిబ్బండికగుతు.

జరుగవలసిన సంస్కరణములు

ఇట్లే కానియెడల రెవెన్యూలోజరిగిన 5 సంవత్సరముల ప్రత్యేక యాత్రేములో జరుగుట దుర్లభము. గడలు, అడవులు, కాల్యలు, చెలువులు వీరి ఆధీనములో నుండుటచే వీరు ఆద్యురగులు చుండురు. అందుచే శివుక యాజమీందారీలు రద్దుకావలెనని కోరుచున్నాము.

ఏకారణముచేతనైనను కాంగ్రెసు మంత్రిగారి మాత్రపు చేయనియెడల:— యాదిగువ పాఠములైనను మార్పుచేయవలసిన కోరుచున్నాము.

1 జమీందార్లపై రైతులకు సరియైన వ్యాయ దృష్టిలో పరిస్థిరమునయేట పట్టెట ల్యాండు ఆక్టు సవరణ.

2 పట్టెటల్యాండు ఆక్టు సవరణ.

వీరిలో పన్ను, అడ్మి, కోలు, వీరియొక్క సరియగు అర్హ నియముగావలెను. రైతున కనాది నిధిముగానున్న భూస్వామ్యము గుర్తింపవలసినది.

లేను. ప్రాప్రయిటరు అనుమాట వూర్తిగా రద్దు గావలెను.

3 ఇంకొకమండల balancing of rights గాక బాతీయ ఆర్థిక పరిస్థితులలో ల్యాండు ఆక్టు మారవలెను.

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జమీన్ రైతు విచారణ సంఘం.

మేము ఆంధ్రజిల్లాలన్నియు సంచారముచేసి ముఖ్యగవర్నమెంటు తాలూకాలగు భీమవరం నర సాపురం తా. లోని పన్నులు దామాషామాడగా ఎకరమునకు రూ 8 మాత్రమే శిస్తు దరిదాపు 100, 150 జమీందారీ గ్రామములలోని దామాషామాడగా సరాసరిని రు 24 శిస్తుగలదు. బాబ్బిలి పనికిరాని భూములకు సహితము ఎకరమునకు రు 9-0-0 కొడిది తా.లో కొంతభాగము గవర్నమెంటు భూమి ఎకరమునకు 0-6-0 రేటుగా ఉండగా అదే తా.లో జమీందారీ గ్రామంలో అట్టిభూమికి ఎకరమునకు 3-0-0 గలదు.

ఇది యిట్లుండగా జమీందార్లు తమ ప్రయి జేటు సర్వేచేయించి వారియొక్కముచ్చి రేట్లు విధించి వారు. మామూళ్ల, హచ్చువైకేమా అడవులు జేయుట నగుదురాపంలో గింజులవీర కట్టుట, శేరిలింగంపల్లి గోగ్రాసములు, మెరక శ్యవసా యం పల్లంగా నమోజుచేయుట ముస్తాదీవర్తి మొ. ఆశీకము లీజమీందారీ గ్రామములలో గానించుచున్నది. చెలువులలో ఒకటి రెండు తరగతి చెలువులు గలవు వీటిలో మొదటిరకం చెలువుక్రింద రు 10 రెండవరకం చెలువుక్రింద 5 రూ, వీటికి సరియగు చరమ్యక్తు చేయించక పోయినమా వాటి శిస్తులు మాత్రము పండినను, పండకపోయినను అంతే!

ఇట్లుండగా శిస్తులు 1802 మొ 1908 వాటికి 70, 80 గ్రామములలో శిస్తు 1000 మొ 4000

వరకు పెరిగిపోయినది అడవులలో కలవకొట్టు కొనుట, పకువుల మేపుకొనుటకు నాక్కు సర్కి దినది. కొన్ని ప్రదేశములలో కమారీబర్తర గలదు. 8 సంవత్సర ఒకసారి సాగుభూమిలో ఎటువైకేయుట అందుకు గాను 80 రు శిస్తుకేసినను జేయకపోయినను యిది వసూలుగుచున్నది. కొండకా రుల వ్యవసాయములో యింతకంటె చాల అతక వరకణి గానించుచున్నది. కొండకారులవారు కప్పవడి పండించి తెచ్చునరతులకు మధ్యవారిలో నడ్డగించి ఆసరతులకు తామే కొంచెము వైకేము మాత్రమేయిచ్చి కొని వారి వ్యక్తిశిస్యకు యిచ్చుటి మాడుగుజమీందార్ల ఆటంకము గలిగించుచున్నారని యియ్యది వారు సాక్ష్యము యిచ్చుటకు వచ్చినప్పుడు ఒప్పుకొనిరి.

ఈ కొండవారు ప్రాచ్యురసాయము తెల్లు కొందురు. అందుకు గాను కారదాదిలోని నీటిని అడ్డుపెట్టుకొనగా జమీందార్లు ఆటంకపరచుట ఇది చాల విచిత్రముగానున్నది. భగవద్వింకల్ప ములే శిక్షమపడగా అది నడియై అకాదినీధము నుండి పూరుచుండగా అనీటిని తీసుకొనుటకు పన్ను!

అందుచే మనమందరము ఏకగ్రీవముగ యాక్రింది తింగునములను ఆ మోదిం చి మంపు చున్నాము.

1. యిప్పటికే స్వాతివానకు ముక్త్యపురిపుల వలెను రైతులమందరము జమీన్ రైతు సజస్య గురించి ఆందోళనా మనస్సులమైయుండి, భగవంతుడా! ఎప్పుడీబాధ తీరేనని యుంటిమి. గాన సాధ్యమైనంత త్వరలో ఆగస్టు 15 వ తేదీ వాటినినెను యిది కాననరూపము చాల్చుట.

2. గవర్నమెంటులో నుండు శిస్తులమాదిరిగా శిస్తులు వసూలుచేయుట.

3. పంటలో జేడవంట పోయినా రెమనకు ఇచ్చు ఏర్పాట్లు గవర్నమెంటులో నున్నది. కాన సావులపంట పోయినను శిస్తు రెమనక ఇప్పించుట.

4. బాతీయ ఆర్థిక పరిస్థితుల కనుగుణముగా ఎన్టీలుల్యాండు ఆక్టు మారవలెను.

5. బంజర భూములు, సామరాతక భూములు వుండవలెను. బంజరభూములు, భూములు లేనివారికి యిప్పించవలెను.

6 భూములు మరల యిచ్చునపుడు నజరానా లేమీ వుచ్చుకొనరాదను.

7. 1714 సంవత్సారమున గవర్నమెంటులో నున్న శిస్తులు జమీందారీలలో నుండగా ఏర్పాటు చేయవలెను.

8. ఇప్పటి జలాశయములు జమీందార్లదాగు చేయించుటకు నిరాకరించిన గవర్నమెంటుకారే ఆసరమైన బాగులు చేయించి ఆ జమీందారు వద్దకుండి వసూలు చేయవలెను. ఆ జలాశయములు మొ నది గ్రామ పంచాయితీదార్ల వాక్కులో నుండవలెను.

9. ప్రస్తుత జమీందారీ వూర్తిగా రద్దు గావే హిందూతీకము జేయము గాంచవలెను.

కావాలి

16 సం॥ వయస్సుగల సాత్తాడ శ్రీ వైష్ణవ రూపకవిత్రయ విరచకువు పునర్వివాహము చేసుకొనగోరుచున్నది. వివరములు తెలియగోరువారు ఈక్రింది చిరునామాకు వా)యవచ్చును.

తుం. భ. గుప్త,
28 తినికాచలంపల్లికోడ్య,
కామగూడపరం, పాల్వంచ.

మోక్షం లేదా?

ఈ కాలము ప్రభుత్వముతో కవిత్వము కలసి, దగ్గరభావం కొంతయూ విహించుకుంటుంది, గంపెదానో గడ్డు ముకురించుకొని మాన్యువారు అమాయకులను వీడిరయితులు, దరి క్రహారాయణలు, రయితుల బాగోసులు కష్ట సుఖాలు సంపూర్ణంగా తెలిసినవారు ముగ్ధులయ్యారుగా అది సంతోషంతో పుష్పాంగి పోయినట్లు జనం.

ఏదో కొలు కన్నది. మమ్మల్ని పుట్టినప్పుడు అది అనుభవించాల్సి అతలు అడియాలయినది ఇదివరకు లెల్లు ఎప్పుడొస్తుందో! ఇప్పుడు మాత్రం పరిణి పోతున్నారని జనం.

రయితులు ఇప్పుడెవరిదనియమన్న వితిరిక కష్టాలకు ఇదివరకు ఎన్నడూ ఎరుగలే! వినినూదే పుండరంగే అతిశయోక్తికాదు.

ఎక్కడయినా కవిత్వం పాక్ష్యంచెప్పిన తేరా దిగిగాన ఎంతిందరియెరులు ఎంత అక్రమాలో ఎన్నిరాజులతో గురియయ్యారో కొంచెం పరి కించియాస్తే తెలుస్తుంది ఇంతకాలముంచి లేని యాదుర్యార్థాలు ఇప్పుడింక వివేకింకా పాగటా నికే కారణం ఏమిటి!

వైశిధికాయలు కాలగమనవారయితే మాత్రం క్రిందివారు మంచివారుగాదా! దేవుడు వరమిచ్చినా భూభారం యిక్ష్వరయ్యదా!

కాబట్టి అకాలంబాద ఎక్కడో పాక్ష్యన్న ముగ్ధులు పాతాళలోకంలో ఏమిజరుగుతుందో ఎలా తెలుసుకుంటారు!

రివిన్యా దిపాద్దుమెంటులో "మొనాతాడు లగాయకు" తపస్వియదారువరకు, పోలిను దిపాద్దుమెంటులో కట్టేటిలు లగాయకు దిప్తి నూప రింకెండెంటు వరకు సామాన్యంగా లంచాబుదినం వహనభావులు అరుదు. ఇంతవందెడుటికల చేరిల్లానుంచి ఏదెవయయిన వైరాకా పోవాలి అంటే ఎన్ని భగీరథప్రయత్నాలు చెయ్యాలి సావకులచయ్యే మార్గాలే!

ఈ దౌర్భాగ్యలేవులకు సాభాగ్యమెప్పుడు! జమిందారుకు కావలసినది అర్థబలము, అంక బలము కలదు. కావాలంటే ఎంతమంది రాడిల్లుయినా ఒకభూమిలోసంపాదించగలడు, లక్షలు లక్షలు ఖర్చుపెట్టగలడు చెప్పబడుదేదే లగాయకు వై అగ్గిసర్లంతా వాళ్లవాళ్లయితే బతికే దెల్లా!

మరి ఎందుకూకొరగాని వీధిరయితులూ! దౌర్భాగ్యతేవరి వారిలో తాండవించుకుంది ఇంట్లో పెట్టాం పిల్లలకన్న ఇంకేంకొలిపిందను కోవాలో ఒకభూమిపన్ను మిగతాభూమి నగం లిండి. ఇంట్లో పెట్టాం బిడ్డగోడు. బయట పశు పుష్కగోడు. ఎటుదిక్కులేక అలో లక్ష్యతాని ఏదీ చేర్చుకుంటు కన్నదికేమధుధయిన జరిగాం కావాలి ఎవరినగలగా! ఎంతమంది రయితులు దివాలాబిస్తేమాత్రం జమిందారుకు కొరతా!

పోషి న్యాయం గైతులకేగినక కర్మకార్యూ గెలుస్తారే అనిగొందాం. అటువలవార జమిందారు బిరికిస్తాడా! పిడినవాడు బయటా గెలిచిందాడు యింట్లో ఏదీపెట్టులేనే ఈ న్యాయ విభావం ఎక్కడ రక్షిస్తుంది!

న్యాయం రయితి లెక్కగా న్యాయం పొందాలంటే ఎన్నిందాం దేవా!

ఇంతకీ లంచగొడ్డు పోగయితే రయితుల మోక్షం ఇప్పుటికి ఎంతిందా రయితుల రెలుల క్రిందయినది. ఇంకెంతమంది కానప్పని. ఎంతమంది చచ్చి. ఈభూ రుగంకక వహనీకాచా ర్థాటూటి అంటువుడడక్కలలేదా- ఇలాంటి అన్యాయాలు అరుగుతన్నాయని ఎకమెరు

కన్నా- ఎన్ని కేవల్లో ప్రకటించినా- ఎంతమంది యింట్లో, ఏ, లకు చెప్పినా యింట్లోనకు వైకు శ్రీకాటి మోక్షముకలగలేదంటే మన దౌర్భాగ్యముకాక మరేమి- దివమో యుగంగా వీడరైతు చచ్చిపోతుంటే "మీనమేమోల రెక్క పెటుకున్నాం ఇంకా భూమికలేదు. ఇంకా కొంతకాలం పిడిపట్టి కడియందండి అంటే ఎట్లా- అట్లుదొప్పించాకా అమావాస్య జరుగుతుందా!

ప్రస్తుతం రయితు రక్షణ రక్షణోపాయం ఏదయినా మనంవేరేపో! బతికడం దుర్లభం.

ఈ న్యాయ పరిపాలనలో నూడే వీధిలో మోక్షంలేదా! ఈ పేదరయితులు ఎంతదబ్బుని ఖర్చుపెట్టగలరు! ఈభరాభం దహించుకొని- పోతున్న ఈఅకలిమంట- భార్యలిద్దల మానసం రక్షణానయినా గతిలేని ఈదరిక్రతరతాతాండ రం ఎన్నాళ్లని భరించాలి.

ఈవిధంగా అన్నివిధాలా భావపడే రయితులకు సత్కార్యచారిత్రపు రెండో గత్యంకరంలేదు ఏలాగుంది. ఏమహాన భావులయినా ఈ పీల మొరాలకించకపోతే ప్రపంచంలో న్యాయానికి స్థానం లేదన్నమాట. దౌర్భాగ్యాలకి అధ్యంతరం లేదన్నమాట!

ఇకనయినా లెల్లువచ్చిందాకా తాత్కాలికం గా రయితులకు జమిందార్లనుండి రక్షణకొంగ లేయాలి!

దౌర్భాగ్యలను జరిగిందే దుండగింద్రను కానించే ఎన్నాట చేయాలి!

తగినంత పాక్ష్యం దొరికే తరువాతనూడా నేర ప్రలను ఉపేక్షించేపోలేను ఉద్యోగస్తులకు తగిన లుద్ధిచెప్పాలి.

మద్రాసు గవర్న మెంటువారు న్యాయాన్యాయములను విచారించి తక్షణము తగిన చర్యలను తీసుకొనకపోయిన రయితులకు ప్రతికుతెరపులేదు

జమిందార్లు చేసిన ప్రారకార్యాలు దుర్భాగ్యాల అన్యాయాలు వాయాలంటే భారతమంత గ్రంథవపుతుంది. అయినా అన్ని కేసులు కోర్టులలో విచారించ బడుతున్నవి. న్యాయన్యాయాలను తెల్లడించడానికి తగిన సావకాళంలేదు. ఆ అంటేకప్పు, ఈ అంటేకప్పు, నారాయణాలంటే బూతుమాట.

—కృష్ణ.

చల్లపలి

1802-న సంవత్సరములో లార్డుక్లివ్ (Lord Clive) చల్లపల్లి జమిందారు యొక్క గడ్డ అంతిమాయుధుగారికి జమిందార్లకు కిస్తు ఫయిసలా యికి చేయుచు వారితోసిన సనదు 4 క పేరాలో ఉప్పుపెట్టుపు తయారమృకములు, అశ్వశారీ, పారామర్తు పదార్థములు, కృత్తి వృత్తిపన్నులు ముంకములు, క్విట్ రెంటుభూములు మొదలయిన వానిని మి. హాయియను లెఖరాకో భూములు అనగా పల్లికు రెవిన్యూ చెల్లింపుకుంచి విముక్తము లయిన భూములను నూడా మినహాయించియే జమిన్ కిస్తు శేర్వరిచింటుబున్నది

This permanent assessment of the land tax on your Zamindari is exclusive of Lakheraj lands (lands exempt from the payment of public revenue)

అని వున్నది. దీనినిబట్టిచాడ గోభూములున్న సాముదాయకపు తోటలు భూములున్న, దొంకలు గడ్డలు బజారులు మొదలయిన నన్నిటియందును జమిందారునకు పుష్కేకపాక్ష్య శేదనియ వాటి సన్యాకాంతముజేయుటకుగాని వాక్రిమించుటకుగాని, సిస్తుకు కొత్తగా విధించుటకుగాని వాట్కలేదని తేలుచుండగా విచక్షణలేక మంగ రాపురము, రామానగరము మొదలయిన గ్రామములకు సంబంధించిన అనాది గోభూమిని జమిందారుగా రన్యాకాంతము జేయుటకు బాల్కుడు కెండలకు! పెంపుకట్టెలను తరతరములనుంచి సేకరించిన భగముతో విచక్షణలేక భాగ్యవంతులైన బాల్కుడు కెండలకు! ఒకరియందు కార్యా తురత, వరొకరియందు భూమ్యురుతయో! ప్రజాసామాన్యములో వారి నివారించువారు లేరనియో! జమిందారుగారి గవ్యస్థాన లక్ష్యము తేడయో తెలియుటలేదు. ఎట్లేటు సాముదాయక భూమ్యుక్రమణ యన్యాకాంత కృష్ణ కావాలి గాని సాముదాయక భూములును, తోటలును సాధారణముగాలేవనియే తెప్పరమృను. ప్రకృత పాక్షిపంచకమున నుక్కిన్నయిన సాంప్రద్య కాంక్ష యెటుబున్నదో ఎట్లేటుయొక్క సాముదాయక భూమి యాక్రమణ యన్యాకాంత కృష్ణ యెటుబున్నది. ఇక లంకల విమయమా లోచించెము. 1844 సంవత్సరపు దొంకప్రకారము

ఒక పోతార్లకు సుబాద్దులలోనే ప్లేటు స్వంత భూమియనునది నుమారు 15 ఎకరములు మాత్రమే ఇప్పుడన్నకో కేలకొలది ఎకరములుగల యావుమే రకు మించిన యుద్ధిన్ను శేరింగడ భూమలు.

ఇది మరని తెప్పటకు వీరి కేలాంటి వాట్కగలరు! బలమనేవాట్క గాక కేటవాట్కలేదు. ఒక గ్రామముకండి వరొక గ్రామము కెల్లంక కిలంకలమారుగా బయల కాలాచక్రమయిన త్రోకలున్నవి. ఈత్రోల నిరకట్టుట కేకలము లోను జమిందారి ఉద్యోగస్తులకుగాని వారి ఏవెట్టుకుగాని లేదు. కాని యెటుల జరుగునని వినియెదము. అట్లుజేసిన పుజల మాగ్గ వాట్క (Right of Public easement) కు భంగమునచ్చి యెల్లరికి యెవరివట్టు గారణమగును.

సనదు 12 క పేరాలో ఎట్లేటు సలూములో పట్టాలనివ్వవలసిందనియే శేదయెడల రైతుకే పల్లి యొగము శేదమేమిదట రైతుకు వస్తుమును నూడా నిచ్చుటకు జమిందారు బాధ్యుడగుననియే నున్నది. 14 క పేరాలో.

"Being therefore sensible of the benefits conferred on you by these institutions, and confident of enjoying the fruits of your industry, you shall be punctual in your engagement with the Government; you shall conduct yourself with good faith towards your Ryots, whose property is inseparably connected with your own. you shall treat them with tenderness, encourage them to improve and extend the cultivation of land and lay the foundation of your own happiness in the permanent property of your Zamindari"

"అనియున్నది. ఈసంస్థల అనగా కోర్టులవరం పరులవలన నీకు కేటార్చబడిన లాభముల మదికంచి, మరియు నీయుక్కు పరిశ్రమ ఫలితాంతము నందు వచ్చుకముంచి ప్రభుత్వమువారితో నీవు జేసి కొనిన విధులయందు నీవు సకాలియందై యుండవలయును. నీవురయితులయందు మంచిభావముతో ప్రవర్తించవలయును నీయుక్కు బాగుతో నీరయితులయొక్క బాగునూడా నవిచ్చువుమిరకై యున్నది. వారిని నీవు ప్రేమతోకాయుచు కృష్ణ సాయబాగుకు, పట్టికట్టి నుత్పాదకవయచు నీయొక్క కాళ్లకి యెక్కిర్యములముగా నీసౌఖ్యమునకు బూనాది జేయవలసిందని యనవదము.

భూర్యకాలపు బడికెండి కొన్ని కారణాంతరములనెట్లేటు పరిపాలక చరిత్రలోగొత్త యధ్యాయమును దెలిసిన శ్రీనాయుడుగారి సంగతి నటుల నుండెదచ్చి, కిక్కి విధ్యాయముతో దరి ఫీకయి నుత్తకపట్ట భద్రులయ ప్రపవోక్తంగా రాచకీయ పిడికలతో బరిచయము గలగతేను కొనుచు చట్టబద్ధ కృతకారణము గలిగిన శ్రీ లక్ష్మీనర్సయ్య చాదరిగాయ ప్రజలకేల యాభంగమును, విరుత్పాపమును గలగతేయకయును! నిరుద్యోగ నిష్కర్తలకు పెట్టుపాట ననుసరించి తాతకు వయటకేనా వీరు యెట్లేటుపన్నముల జేబట్టెదీ! లంకల కృతకారణములతో నిది వరికే ప్రజలయొక్క వారిని (లక్ష్మీనర్సయ్యగారిని) గురించి యాకే అడుగంటింది. నర్సయ్యకృతము, న్యాయము, వీరివలన లంకప్రజలు యాకించెదరి.

—ఒకరయితు.

జమిందారు దౌర్భాగ్యము

భందోనీజమిందారు తనరైతులలో నొకరికి యోగోపదెచ్చుగా రైతు తనభార్య యింటిద్ద శేదనియను చేరిలిద్దను కామకోగనియన్నదనియ గురువెచ్చుగానే జమిందారు యారైతుకు క్షరతోకొట్టునపుడు ఒకవిద్యు యిరిని రైద్దతగిరి కెంటునే మరలించెను. పోలీసులు జమిందారుపై కేసుపెట్టిరి.

నకలు మందుల చూచి మోసపోకుదు

40 సం॥లుగా ప్రఖ్యాతిచెందినది. కేవలము బాధనివ్వాలని.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యామృతము.

తలనొప్పుల ముమ్మను, వాయుపోటులను బాపును, పార్శ్వపు నొప్పుల బారకోలును, పోట్ల పొగిట్టును, శియకుల భేదమును, వాపుల దూకుమాపును, దగ్గురు తగ్గించును, మరదన తొలగించును.

అమృతాంజన లిమిటెడ్, మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా.

శ్రీ యోగిగారి జన్మదినోత్సవం, (బుచ్చి
దీక్షులవారి వద్దం, 8-8-1988 వేదవ పెల్ల
పడయర బుచ్చి రెడ్డిపాఠశాలను సమీపం న
మైశ్వరాలయం కు వచ్చి రెడ్డిపాఠశాల గా
శ్రీ యోగిగారి ఆశ్రమయిన జనపలయం.
విచ్చేయబోయిన-

ఇండియా కోరేది ఏమిటి?

(1వ పేజీ కొరవ)

అందుకే నేను ముప్పయ్యే ఏళ్లు పూర్తి నిధిగా చలవాలాల్ భారతేశాన్ని నూర్చి పు సంచానీ తెల్పడానికి కాంగ్రెస్ సంతకాన్ని విడిచివేసింది. దిలీప్ బాబాగారి సమ్మతి క్షామ, అయిన యిద్దరూ ప్రపంచాన్ని ఒకే కటి బ్రేటిని సామ్రాజ్యకర్తానికే కాకుండా ప్రపంచ సామ్రాజ్యకర్త పేరున ప్రేమలకు కూడా ఒకే కటి బ్రేటిని వేసి కట్టిపెట్టుకొంటుంది.

భారతీయ అంతర్జాతీయ సమస్యలను చర్చించుకొంటున్న భిన్నపక్షాలవారూ కూడా చాల శ్రద్ధతోనుంటూ "ఇకమీదట భారతేశంకూడా ప్రపంచ విడుదలపట్టికలో ఏవిధానం అనుసరించోతుందో నున్నప్పుడు ఉంది." అని అంటుంటే భారతేశం అత్యంతగాని దిగ్భటు భయంకారి పడవకొనేడు.

ఎందుకంటే పండితుడు ముందుగానే బ్రిటన్! బాగ్రత్త మేము ప్రపంచవ్యాప్తమయ్యి మేము తొక్కిపతం ఆచరించేవిధానం సామ్రాజ్య కర్త నిర్మాణవా విధానం, అందులో ముఖ్యంగా బ్రిటన్ సామ్రాజ్యవాదమని ముఖ్యమూలంగా వున్నా దిండాడు.

అసామ్రాజ్యకర్త నిర్మాణమే మనకులో పెట్టుకుంటే ఇదేరేపన సంకతి అలోచనకూడా ఎందుకంటే అది దానిమీదు చాలా స్వల్ప సేవ యంగా మారిపోవును.

విడిచివేయ దీపప్రకాశి! సామ్రాజ్యకర్త నిర్మాణాన్ని సాధించడానికి మేము భారతీయ అమెరికన్ యుక్తితో ప్రవర్తిస్తాము. అదిఅవసర ముకూడా.

అందుకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమతమకు యిష్టం కన్పించినా రాజ్యాంగ చట్టాన్ని యింకా యితరతా కర్తగాన్ని యిండియాలో బలవంతంగా ప్రవేశ పెట్టే విధానం భూరిగా మానుకోవడం చాల మంచిది. వుత్పన్నమయింది. తేకపోలేమేమ తినుకోనేచర్యలన్నీ విరోధభావంగానే కనబడు ను. అలాగేఅలోచనలనీ కన్పించేమో!

అదిఎక్కడ చలన్నీ పొందడానికిమేము యాచర్యుడు తీవ్రాతితీవ్ర చర్యను తీసివేటాము.

అందుమీద బ్రిటను కర్రవ్వ?

కాన బ్రిటిషువారు బాగ్రత్తగా అలోచించి తమవిధానాన్ని తెలిసికొని మనుకుంటే యిండి యాలోప పరిస్థితి అంతా మారిపోయింది.

మారిన ప్రతిక్షే ప్రవేశంకల్గుతుంది.

విరోధభావం తొలగిపోయి కొత్త పరిస్థితి ముహూర్తా ఏర్పడుతాయి.

అందుకు-

అలాచలాలంటే

బ్రిటిషువారు తమ ప్రస్తుత విధానాన్ని మా ముఖాని. భూరిగా మార్చుకోవాలన్నమాట!

ఇండియాకు తగిన రాజ్యాంగ ప్రభుత్వ చట్టాన్ని భారతీయులే తగిల్చుకొని ఏర్పాటు చేసివేటాను-

తేజోవానికూడా అది అవసరం

విడుదలను వీలైనా అలోచించి- సమగ్రంగా సమాలోచనచేసి-

భారతీయుల స్థితిగతులు ప్రజల ఆభివృద్ధి అవగాహనచేసికొని-

అలోచనతోకూడా మేమునే తగినచర్యలు తీసికోవాలి.

భారతీయుల రాజ్యాంగ చట్టం.

భారతీయులు తమకుకావలసిన రాజ్యాంగ చట్టాన్ని ఏర్పరచడానికి కాన్స్టిట్యూషన్ కమిటీని స్థాపించుకోవాలి

ప్రజాసామ్య ప్రభుత్వానికి అంతకంటే మరొకటి కర్రమార్చలేదు.

బ్రిటిషువారు యిందుకుతగిన భూస్వామికి త్రాన్ని యిండియాకు యివ్వాలి.

అది కప్పమకూడా.

అవిడుదలను మనుకులోపెట్టుకొని ప్రస్తుత పరిస్థితినినూర్చి అలోచించాలి.

అప్పుడే-

అట్లా అలోచించితేనే ప్రస్తుతసమస్యను పరిష్కరించడానికి చక్కనిఒడంబడిక తుదకూడానికీ వ్యతిరేకమవుతుంది.

చాల తీవ్రమయిన- క్లిష్టపరిస్థితులు తప్పిపోతా యని అందుకు బాగావుపరిస్తుందని నాదృష్ట కన్పించింది ఎటుగె తీరాటాడు భారతీయదయం జనవారలాల్. అదిన్ని లండనులో "మాంచెట్టర్ గార్డియన్" చెప్పాడు

బ్రిటను జవాబు ఏమిటి?

అ పండితుని కేవలవాక్యాలకు- భారత ప్రజా అమృతవాక్యాలకు బ్రిటను ఏమని జవాబు చెప్తుందో చూడాలి.

అ విడుదల త్వరలో పరిష్కరించకపోతే భారతేశంలో రవి అస్తమించని బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వం అస్తమానకేమన పట్టినట్టే. నూర్చుకు ప్రితికకాలాన అంతకెల్లతేకుండా మధ్యాన్నం మహోన్నతంగా ముడుతూ సాయంతాలాన్ని షిబిరకేళం కారణమయింట్లు అవుతుంది! భారతీ యుల వాంఛను స్పష్టంగా పండితుడు ఎండలో కల్పించాడు. ఇప్పుడు తగినచర్య తీసికొనడం బ్రిటనుకుండు. అది తీసివేటుంది అనుకుంటా తేక పోతే ప్రమాదంకన్పింది.

మా కోరిక సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యం

"మేము ఏర్పరచిన- ప్రవేశపెట్టిన యిండియా ప్రభుత్వచట్టమే న యెండి. అదేవుందాని అని బ్యాంక్ నోట్ల మళ్ళిమళ్ళి చెప్పడంలోని భావ ప్రాన్ని "మారు బ్రిటిషువారు భూరిగా మా ముఖాని. అలాంటివాగ్గోరడి కట్టిపెట్టాలి.

అటు అచటం కాత్కాలికమైంది.

దానిని తొలగించి మేము భారతీయులం ఏర్ప ర్చుకోవచ్చు రాజ్యాంగచట్టాన్ని దాని స్థానీ పుంచాలి.

అసంగతి/బిటిషుప్రభుత్వమే చెప్పాలి తేక పోతే కర్రమార్చం- గత్యంతరంకూడాలేదు.

అదంతా బాన్ కానై టూట్-టూట్ అంటే బాధించేదు. కలెక్టర్ ఎందుకంటే ఏదయినా మారిన విధాన అ కలం అవం కల్ల మాకు కొత్తబలం కలుగుననే ప్రార్థనలగితే మేము దానికి అనుకూలంగా ప్రవర్తిస్తాము.

కాని మాదృష్టి నిశ్చలంగా మహోదయమయ్యే లగ్నమైవుండును.

అదృష్టి- ఆ వాంఛ ఏమిటో తెలుసా!

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమే మాఅందరి న్యాయ వాంఛకము.

అదే మా గమ్యస్థానంకూడా.

అందుకే-

యీ నూతనంగా ఏర్పడే పరిస్థితులన్నింటినీ యాగమ్యస్థానాన్ని కేరదానికే సాధనాలుగా వినియోగిస్తామ అని గర్హించాడు రత్నాలలాంటి తన మహోన్నత భావాన్ని కేకపాటి పండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూ.

జవహర్లాల్ అంటే వెలింగ్టన్ కు హద్దల్!

జవహర్లాల్ గారు భారతీయుల వాంఛను ఒక్కచుట్టగా ఏకమవు పెడుకూంటే- భారతేశంలో బ్రిటిషు ప్రభుత్వ విధానాన్ని కల్లకు గట్టి ముడిస్తూంటే సామ్రాజ్య ప్రభుత్వపాలన భారతేశంలో అలావున్నదా! అని లాంటిదేకా అతి శ్రద్ధాధక్తులతో వింటూంటే అక్కడ బ్రిటను పరపుపరిష్కలకు- గోటు గొప్పలకు ఏమికోరక కన్పించోనని కెల్లిగ్లన్ ప్రభువుగారు యిక్కడ ఒకప్పుడు రాజప్రతినిధిగాను- మ ద్దాని ము కు కాబోలు గవర్నరుగానుండిన ప్రభుకరణ్యులు- నెహ్రూగారు భారత ప్రజలకరపున మాట్లాడడం లేదని అనసాహసించాడు. అవును అందుకేకా బోలు నాలుగోమారుకూడా కాంగ్రెసుపట్టాన్ని కట్టుకోమంటే న నున్న కదలి పెట్టండి విశ్వాసికావాలి-

కావలిస్తే ప్రపంచవ్యాప్తంగా వుంటానన్న జన వారలాల్ ప్రజలకరపున కాదనడంలోని సత్యా నికే ఏమైనా ఆభారంవుండేమో! అది విచారించ కలసినవిషయమే అందరూను-

రాయటరు ప్రతినిధి పండిత జవహర్లాల్.

"న యెడల కనపర్చిన పురూరభావాలు, భారతీయసమస్యలపై కనపర్చే యింగ్లండుకు యిండి యాకు మనశ్శైలికాబ నశించి అన్యోన్యవిశ్వాసం కృద్ధిఅగును.

అయితే అలాంటిది సిద్ధించడానికి కొంత విర తణ, సాహసం అవసరం-

తేక వార్తాసాధనం దుర్లభం. నేను యింకో మారు నోక్కిచెప్తాను-

భారతీయసమస్యను పరిష్కరించడానికి యిక యెంకమాత్రము ఆలసించకూడదు-

అలస్యం అమృతం విడుదలపట్టు తరుణం మిం దిపోయిన ప్రమాదం సంభవిస్తుంది.

అటు మా భారతీయ కోరికలు ఎన్నోలేవు.

తక్కువెట్టిలే రుండేరెండు.

అందులో ఒకటి- ఇండియాకు సం పూర్ణ స్వాతంత్ర్యము రుండోది- భారతీయ భవిష్యత్ పరిణామం నిర్ణయించే అధికారం-

ఈరెండే రెండుకోరికలు యిండియా ప్రేమ నిశ్వాసలు అన్యోన్య నివాసాలానికి కృషిచేయ

దానికి సారవంతమైన శ్రేణం లభిస్తుంది యిద్ద రికి. ఇకతేకపోతే అంటే అజాతకూ స్రావించక పోలే ప్రభుత్వం పాలిటికి లభించతోయేది పూసర శ్రేణం అని భవిష్యకంగా విశ్వాసముకుంగా వున్నది వున్నట్లు చెప్పివేసాడు. యిక బ్రిటను భావికర్తవాగ్ధాన్ని ఎలా పరిణమిస్తుందో నిరీక్షిస్తూ వుందాని!

శాంతి సమావేశంలో పండితుని పలుకులు

"గతకాలే నీ సకలాలపై భాంబులు కేయ డం మహాఘోరం పాపం! కానినేటి యిద్దా ల్లో యిది పరిపాలింది. అయితే యాచర్యమం అని వార్తంకాదు.

నివారించకలిన యిలాంటి దుశ్చక్రము విచ్చ లవిడిగ జనగ నిష్కర్షకంకల్ల.

వాటితోరెలకు-భాటిక ఆగలేక ఎండలో నిష్కర్షమాలిన అనాధలు మొగ్గోయని మొర్లు కొనుచుండ-

బిడ్డల ఆర్తవాదాలు-కల్లుల పీటలపాలు విసబడుటన్నను ఏమి తెలియనట్లు కర్కశ మృదయులుగా రాలికుండేలాగా నుండుట విర!

నేడు స్వేయిన దుస్థితిని చూడండి.

స్వేయిన ప్రజాప్రభుత్వానికి ప్రాన్ను కేళం సహాయపడు తప్పక శ్రీగంగనీరులు పుట్టుకు విద్రోహులకు మారణ యంత్రాలు నిరభ్యంతరంగా అందజేస్తాన్నీ వారిని ఏమీ అనకాలక నిలబడిన ప్రభుత్వముల రాజకీతి కైధధ్యమ ఏమని ప్రశంసించాలి!

కనుక అర్తరక్షణానికి ప్రపంచమంతా కాంగ్రెసుదీక్షకలిగి వుద్యమించాలి.

యీప్రభోదము ప్రపంచానికంతకు వ్యా పించ జేసుదానికి యీ సమావేశప్రభుత్వం కంకణం కట్టుకోవాలి. ప్రజాస్వాతంత్ర్యం మనకు ప్రాణం.

ప్రపంచకాంతి మనకు ఆదర్శం.

ఈరెండిని పోషించడానికి కృషిచేయడం మనకు ధర్మము.

అని ప్రవచనీస్తూండగానే సభ్యులందరూ న్నాంది ప్రకాశపరకమై కరతాశీధ్యము జయధ్యానాలు చేస్తూ పండితునికి నమస్కరిం చారు అందరూ నిలబడి

అలాంటి మహాత్తరగౌరవాన్ని పొందాడు తన అమూల్యపుపర్యాసంతో ప్రాంతులు.

ఏ దీక్షేటరుగాని- ఏ కిష్టేక (నసిడెంటు గాని యిందరకుగాని యిప్పటికీగాని కేపుగాని అలాంటిగౌరవాన్ని పొందడు, పొందలేడు అనిపించింది

నాగంబోట్లపాలెం	
గ్రామ మంచాయలీ కొద్దులో	
O. S No. 12 - 1938	
జమిలి వెంకటసుబ్బయ్య	} వారి
లక్ష్మణం దిరిగి దివిజ్	
సరాలు అంతయ్య	} ప్రతివాది.
లక్ష్మణం దిరిగి దివిజ్	

వారి అంగడితక్కు తాలాకు ప్రతివాది లావాదేవిగా వాడుకున్న కర్కులకు వెల్లువోమ భాగీ దు 11-8-8 లకు సిమిద వాడి దావా తేసికాడు నోటిమకు తే 29-8-88 పక్ష 11 గం టలకు వాయిదాజేయబడినది పదరు వాయిదాకు ఏవు కొద్దుకు చొచ్చర ఆక్షేపణలు తెల్పుకొన కలయును లేనియడల ఏమోక్షమయితో పదరు దావా తీర్మానించదకును.

శిర్డిరెడ్డి వెంకటసుబ్బారెడ్డి, నెహ్రెంటు.

పాట్నా పోగావు స్వామికి సమర్పించు
పాట్నాలో బిర పాగావు స్వామికి సమర్పించు
కీయించును కార్మికులు కోరిన కరణాలకు యు
మామి లంగీకరించవలయుననుష్ఠించునది యు
బిరకావాడు శిష్యానించి - 22 శేష 2090
పర మానవీరి.

(శ్రీ) కృష్ణ పంచమీరం కందాకవి పి. వి. జా
పంపుటయ్యగారు. కావ్య రత్నం పేరి
కరించిన ప్రాథమిక చందాకవి పంపుటయ్యగారు.
చారిక పంపుటయ్యగారు.

పంచాలం మాటలే చేరనివారి పుత్రిక : శ్రీ
శేషబాధన - మహామర్చి : వేడుకగాది
పుత్రికలు పంపించెదవు-

— 207 —

29-7-38.

అగ్నిపరీక్ష

తట గవర్నరుగాను యాముగ్గరిని
రపు చేసిమంత్రిలకుజాయంటు
ధ్యత యుండుటచేతను ప్రధాన
మంత్రియే మంత్రివర్గాన్ని యేర్పాటు
చేయుటచేతను, ప్రధానమంత్రి రాజీ
నామా యిస్తే మిగతామంత్రిలు
ఇష్టమున్నా లేకపోయిన రాజీ
నామా యిచ్చి తీరవలసిందేనని, అదే
చట్టసమ్మతమైన పద్ధతిని ఫ్రే గారి
వాదన.

కు ఎంత యోధంగమొనరించిన
వారైరి. మంత్రవర్గంలో వివాదములు
జనించినపుడు, లేమ నిర్మాణమునకు
మూలకారకులైవచ్చియు, లేమపై పె
త్తనం తేయవచ్చియు పార్లమెంటు
ఉపన్యాయమునకుగాని, వర్కింగు క
మిటీగాని రిపోర్టు చేసుకొని వివాద
సమన్వయ విధానమునకు అవసర
సలహాపొందడానికి బతులు, గవర్న
రుగాని సహాయసంపత్తిని ఆశ్రయించి
ముగ్గురుమంత్రుల డిస్మిసుకు కారణ
భూతుడగుట తలవంపులు కలిగించు
కార్యము. కాంగ్రెసు పలుకుబడిని
నిచ్చిన్నము చేయుటకు అవకాశము
కొరకు ఎగురుచూచుచుండు సామ్రా
జ్యాధి కాదులకు ఫేర్ గారు మంచి
అవకాశమిచ్చినవారైరి.

ఈమంత్రినర్గ సమస్యను గురించి
27 తేదిన వార్ధాలో జరిగిన పార్ల
మెంటరీ సబ్ కమిటీవారును, వర్కింగ్
గ్రూప్ కమిటీవారును చర్చించిరి. మహా
కోసల మంత్రులు తమవాదమును
తెలుపుకొనిరి. ఫేర్ గారు తన దృష్టి
దము ఏమియులేదని తెల్పుకొనిరి
పార్లమెంటరీ సబ్ కమిటీవారు ఫేర్
గారిని మంత్రులను వెంటనే రాజీ
నామా యివ్వమనిరి. ఫేర్ గారు శిర
సావహించి రాజీనామాపంపిరి.

మాతన మంత్రివర్గమును, నాయకుని
ఎన్నుకొనవలసి యుండును.
పార్టీసభలలో తనపట్ల అధికవిశ్వాస
మున్నదనియు, తన్నుకూడ పోటీ
చేయ అనుమతించవలసియు ఫేర్
గారు ప్రార్థించిరి. ఫేరుగారు మహా
పరాధము గావించిరి గనుక పోటీ
జేయ గూడదని గాంధీజీ అమృత
వాక్కు పలికెను. వర్కింగుకమిటీ
వారు యిటులనే సలహాయుచ్చిరి.
కాని ఫేర్ గారు యీ సలహాలను
అంగీకరింపజాలనని వర్కింగుకమిటీకి
తెలియపరచిరి. అంతట వర్కింగు
కమిటీవారు గాంధీజీతో సంప్రతిం
పులు జరిపి ఫేర్ గారు కాంగ్రెసు
సంస్థలలో భాగ్యతగల స్థాములను
పొందుట కనర్హు లనిపించుకొనిర
నియు, క్రమశిక్షణను పాటించుట
నేర్చుకొని వారికార్యములు నెర
వేర్చుకొనుటలో సమర్థత కనపరచి
నంతవరకు వారు కాంగ్రెసులో పని
చేయుట కర్హులుకారనియు తీర్మా
నము గావించిరి. దీనితో ఫేర్ గారి
నాటకమునకు మంగళహారతు లివ్వ
బడెను.

కాని యింతటితో భయపడకుండురనుచు
దీరా లేచి పార్టీ కాంగ్రెసునాయకుని
వద్దకు వెళ్లి పోటీ చేయమని
కుట్ర పని చేసి 27 వేల కాంగ్రెసు అభ్యు
క్తులను సుదాన్ చంద్రబాగ్ గారి అభ్యు
క్తులను అసెంబ్లీ కాంగ్రెసునకు సభ
జరిగెను. భారతీయులను ఒక సభ్యుడు
నూచించెను. అభ్యుక్తులు రూలవుట్

చేసి విరాళించిరి. ఇంతటితో నైనా
భేక్ గారు ఆశించలేదు. తన వజ్రపు
సభ్యుడు దేశములుగారినిలిపిరి. మరి
ముగ్గురు పండిట్ల రవిశంకర శుక్లా,
జి.యస్. గుప్తా, కే.ఆర్. భండారీ
గారలపేర్లు సూచించబడెను. దేశ
ములు, భండారీ గారలు ఉపసంహ
రించుకొనుటచే శుక్లాగారిని దేశ
ములుగారికిని పోటీపరిగెను. శుక్లాగా
రికి 46 వోట్లును, దేశములుగారికి 12
వోట్లునువచ్చెను. 13 మంది తల్లిప్తు
లుగా నుండిరి. శుక్లాగారు పార్టీనా
యకునుగ నిరయింపబడిరి.

ఈయన గవర్నరుచే డిస్మిసుచేయబడిన ముక్త్రులలో నొకడు. అసలు మునుకటి ముక్త్రులలో నెవరినిగాని మునుకటిని నాయకునిగ నిర్ణయింపవర్తిండుకమిటీవారు ఆలోచించిరిగాని, సమర్థుడగువారు దొరకలేదు. అందువలన అధికపట్ల నిర్ణయప్రకారం శుక్లాగారు ఎక్కుకొనబడినారు. మంత్రివర్గమును నియమించవలసియున్నది. ఎవరినాయని గాంధీజీ, పటేలుగార్లతో సంప్రతింపులు జరుపుచున్నారు. గవర్నరుగారు వీరిని పిలిపించి మంత్రివర్గము యేర్పరుపమని నేడో రేఫో కోరుచుదురు. అట్లుల జరుగును.

ఇంతటితో ఘోరుపెచ్చి కుడిదిగది ఒక
 ప్లేటుమెంటును ప్రకటించి యిక
 ముందు కాంగ్రెసుశిక్షణకు లోబడి
 యుండునని తెలిపెను. నూతననాయ
 కుడు శుక్లాగారిని అభినందించిరి. దేవు
 డను వ్యక్తి యొకడుండినచో యింత
 కన్న ప్రతిభావంతమైన స్థానమలం
 కరించెడి అవకాశము త్వరలో
 రానున్నదనిరి. ఇందుకు వీరు అభి
 వందనీయులు.

ఈ సి. పి. వంటివర్గ నాటకమువలన కాంగ్రెసువారు ముఖ్యముగ నేర్చుకొనవలసిన విషయాలున్నవి. మొదటిది తమ మధ్య విభేదములన్నియున్నను సామ్రాజ్యాధికారులకు సందీయకుండుట. రెండవది కాంగ్రెసు శిక్షణకు, ప్రతిష్ఠకు యేలాటి మచ్చ ఉపాదిచకుండ ప్రవర్తించుట. ఈవిషయమున ఉల్లంఘించినచో జనించు ఫలితములు ప్రమాదములైనవి కాంగ్రెసుకుండు ప్రేళ్లను సహజ ఉట్టుతలూగించగలవి. కాన పోలి కాంగ్రెసువాదియు యీ విషయమును గుర్తించెదరుగాక యని కోరుచున్నాము.

“పథాతం”

“ప్రభాతం” మద్రాసునండి వ్యాపక
వారానికొక మార్తెగారి సంపాదకత్వాన పరి
పడు కాలగ్రామ వాణిజ్య కేసుగు వాపటిక
ప్రథమసంఖ్య మాంబిడిది. సంపాదకులు రాచ
య్య, కైకు, జమిన్ కైకు దిక్షావశేషం. ఇక
జిల్లా మార్కెటింగ్ సొసైటీ వయో చెప్పకలవా
లొక వదగావ్వులలేను. వా యొ సక్రిక్టా వది
గాలూపాటు చుటగాక.

వచ్చే వారంలో ముఖ్యం

నెల్లూరు రావణీయ నాటకం
వచ్చేవారంలో చదువపలెను.

ಗೊಪಾಲು ರೆಡ್ಡಿಗಾರಿ

కావలి సంచారం

శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు, బొమ్మలేపరెడ్డితో
27 లేది ఉదయం చిత్రగుంట చేరిరి. ఉదయ మ
ద్యాదలందుకొనిని రోడ్డుకే వేదమాలి, మద్యా
న్నం భోజనం ముగియగా, గోపవరంలో రావ
నీడుగారుగూడా కలుసుకొనిరి. మునుమునులో
మధ్యాహ్నం టీ త్రాగిరి. సా. రి. కం.కు కావలి
వేరిరి. వాడేమార్పుకు విన జీవాన్తికి హాజరైరి.
బోద్దుపానుకూడలో సారస్వత ప్రారంభోత్సవం
లేసిరి. తావీనీడుగారుగూడా ఉపయోగించిరి. కావలి
యూనియన్ బోద్దుపాడు తావీనీడుగారు వాటియ
బండా ప్రతిష్ఠించిరి. బహిరంగసభలో హిందీలో
ఉత్తీర్ణులైన వారిబహుమతులు పంచిరి. కమలమ్మ
నుబ్బరామయ్యకు ప్రసాదించిరి. కాంధీమహాత్ముడు
ఫోటో బహిరంగమొచ్చిరి. రాత్రి సమాఖ్య ఫిలిం
వీసీ కార్యద్రష్ట ఆహ్వానముల శ్రీరామమూర్తిగారి
విందువారించిరి. రహదారిబంకలో నిద్ర 28
లేది ఉదయం మంత్రిగారును వారిపార్టీయున్నా
చింతలపాలెం, కొత్తపల్లి, దుడకపేట, సర్కాయ
పాలెం మొదలగు నోట్లను వెల్లిరి. తక్కినవి
రాలనీ ముందుపత్రికలో

—ఇం దసంజ్ఞి.

ವೆಂಕಟಗಿರಿಲೋ

ఆంధ్రరాష్ట్ర కౌన్సిల్ మీటింగు.

ఇదివరకప్పుడు జరుగని ఆంధ్రరాష్ట్ర కాం
గ్రేను కమిటీయాలింగు 12-8-88 తేది వంశకు
గిరిలో జరుగవచ్చుది. ఆంధ్రదేశంలోని నెట్లబలతా
వస్త్రాన ఆంధ్రమంత్రియ, ప్రికేతగారుగూడా
రావచ్చును. జమీన్దార్లకుల రావణభారం మొద
లగు కార్యక్రమములు: ప్రికేతాంధ్రం జమీ
రంగసభలో జాయకులంతా ప్రవస్థిస్తూన రైతు
లెల్లరెన్ను, జిల్లా జు. రై. సల. సభ్యులెల్లరెన్ను,
కపక రావలెను.

జు॥ ౪॥ స॥ కార్యదర్శి.

విడవలూరులో
గడ్డివాములు తగల్పడుట.

విదవలూలులో 28 శేరిరాతి 12 గంటలకు
శేరాల రమణాశ్మిగాని తాలూకా రెండుగడ్డి
వాములు తగులబడినవని తెలుస్తున్నది.

సమైక్యత్రయంగా ఉండే యాపరిస్థితుల్లో యా
లాంటి అవశ్యకతలు మాలికు ఉపద్రవరం
వంటి వాటిని వారు కాంక్షిస్తారని కాపా
డడం అవసరం.

—உகநிதேயம்.

ಗೊಪಾಲು ರೆಡ್ಡಿಗಾರಿಪ್ರೊಗ್ರಾಂ

30 తేది కాల్ది పోటా నూనూరు దీపిర.
81 ,, నంది 2 తేది పా. వరకు బుద్ది.
8 ,, ఉ. వెల్లూరు.
4 ,, మ. 2 వీ. Xలకు నూనూరు నూ
నూ. బుద్ది తేది వరకు
నూనూరు బుద్దిగారి పోటా పోటా
దీది మొదలు.
11 ,, పా. కాల్ది పోటా.

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

గిరిజాపత్రిక

నెల్లూరు ముచ్చట్లు:

—విచిత్రము.

—చిత్రగుప్తుడు.

అనాథులలో ఆంధ్రరాష్ట్ర జమీన్ రైతు మహాసభ జరుగుటంటే ఏమంటే! ఒక్క యం యిలో. ఎ. నూడే రాతేయ అవిభాజనమునందే రైతుసభలకు తెలియదని ప్రాంతీయ ముఖ్యులకు విచిత్రముగానే తేలుతుంది. సమస్యలంటే వారి మందే ఉదాహరణగా! వీరేశలింగంయ్య! శేఖర పల్లెలోకిరియ్యకు పట్టుంటూ ఆవాడుకెస్తాం. ఇందుండి గడంబయ్య! రైతు క్షేమోనూడే శ్రేణులయ్యలని రంగాగారు ఆయాశంబేస్తే పెద్దలంతా కర్రలీనుకొని వైదొలికెళుతారు.

పట్టాభిగారు! మాజీల్లా దిగ్విజయ ఆర్క్షణ జడ్జిమొంటు వ్రాసేవానికి ముందు మా జడ్జిమొంటే గారి ప్రతీకంబైన రాజకీయవాటకం కొంచెం చిత్తగించి తర్వాత తవ్వకలాని! తవ్వకంబే.

ఎట్టిటుల్లాంటి ఆర్క్షణ జడ్జిమొంటే వ్రాసే ప్రతీకంబంటు లంటుంటే శ్రీ మాకొగారు జనానికి పెట్టాలంటున్నాడట యేం భర్తమా! పితృపురంబాదిక కల్గిన జమీన్ రైతుల నందరి ఒకమాటు వదిలినాభివృద్ధి చెయ్యాలి కాబోయి!

కొంకటిగిరి రాజావనూర్ నూడే పోలవరా సమర్థుడని సర్టిఫికేటు యిచ్చాడట వి. సి. యస్. వారికిచ్చినట్లు మన ఆచార్యుల వారు. వేతాంతాచార్యుల వాగమృత భారణ గ్రోలిత తర్వాతవచ్చిన శ్రేణుకాబోయి ఇది! మన కంగ్రెసు గుడ్డిపోలకే యింతచాడనం. ఉం టే పరాయివారిని నూర్చి అనేకమంది! వెనుక వైసరావలయినా జమీన్ రైతులకు "గ్రామీణులతో కలిసిమెలిసి మనటావ్వ" అని హితోపదేశం చేశాడుగాని మనమంతయు ఆంధ్రమాత్రంనూడా సలహాయవ్యవహారి పొగడడం ప్రారంభించారు.

అరణ్య-తెలుగు-కుపాను మన రాష్ట్రంలో వచ్చేమావనల కనిపిస్తున్నాయి. ఈ స్థారం రాక ముందే మా ఎట్టిటుల్లాంటి చట్టాన్ని ఒడ్డుకు చేర్చుకుంటే అపాదానికొక మునుగుతుంటేమా కంగ్రెసు పడక, కాగ్రె! కాబూ! కాగ్రె!

కంగ్రెసు లాయరుమహాదాలో నెల్లూరు మస్లింలవారు ప్రధానమంత్రితో మెమోరాం డం సమర్పించారుమొన్న. జిన్నాగారు 14 కోట్లను కోరితే మావారు అభిలభారత హిం దూతగానికన్నీ, యావచ్చారితే మస్లిములన్నూ సంబంధించిన రెండు కోట్లకే కోరారు అం దలో ఒకటి తిక్కవరపు రామరెడ్డిగారి విశ్వ రాష్ట్రాన్ని తగ్గించమనినా, మరొకటి గోపాలరెడ్డి గారి ఉద్యోగం ఉడతలేరమనీ. ఇంతమాత్రమైన చేసి భారతదేశ మస్లిము సమస్య పరిష్కరించ రావా? ప్రధానమంత్రియింకా!

జమీన్ రైతుల మామజేసిన డబ్బు దాచిపెట్టా కొని పేదకొట్ట అయినా పెట్టడంలేదని వగళ డబ్బు ఏమిస్తుంటే మామంత్రియ నిజమేకామా లని వాద్యకొంటున్నారట. ఇంట్లో మొన్నటి ముక్తి బయటకొచ్చి లబలయమొత్తాకే గయ్య

రివెన్యూమాది యంటుంది వీరివరకు. జమీన్ రైతుల తేనెమాటలకు మనపోట్లు ప్రభో.

కొంకటిగిరి ప్రభువులు మునిక్సామిన్మొట్టా వరదాచారిగారియట్టుతరుగుతూవారికి అపార్థాలు కల్పిస్తున్నారు. దానికి నిదర్శనంఅదేవులను రైతులు పంచెనెస్తున్నారని కొంకటిగిరి నూర్చి వరదాచారి గారు రావూరులో అన్నార యాకనీరి కరైరా ఆదవులు అమ్మకొని ఎట్టిటువారు భక్తిమంటే రైతులు గోలపెట్టి ఆదవులంచదు మొత్తంబంటు న్నారు. మాధవయ్యకాళం ఆదవులు తెన్నట్టదా ని! కంకటిగిరిలోనే రైతులు సర్వోగ్రహంతేస్తా మని గోలకేసి నిలిపించారు. అసలు జగదీశుకటి విశేష మంతకటి గంగిరెడ్డుమాది! వేమూ వేమూ కొని యింతక పాడుకు తోకలు తగిలించు కొని పెద్దవానికెట్లెల్లి మెట్రింగా-మన్నంగా- స్పీడ్రింగా-భవళింగా- రియ్యంగా మాట్లాడితే అవన్నీ పాకిస్థాన్లోమొత్తంగా నమృతారు. వరదా చారిగారు రైతులమాటలునూడే కొంచెం వివండి తొందరపాటిమని. మిరుచెప్పారని గ్రామాల మట్టు రిజిస్ట్రేషన్లు అట్టిస్తున్నారు. మిరు చుక్కలపై జడ్జిమొంటు మావారే ఇప్పుడుతొందర పడి వెనక ఉపద్రవం తేడదుకాబూ!

ట్రంకు రోడ్డు గుసగుసలు.

—నారద.

"గ్రామ్యాణసంఘము" అనుపేరుతో ఒకసంఘాన్ని నెలకొల్పాలని కొందరు స్వాధీనములు ప్రయత్నిస్తున్నారు. దీనికి నెసిదంటు నియోగా కి వేదికా! అనే మామంసలొబడి చస్తున్నా డట. యావత్తికొనూడా కొనిమందు బుచ్చిలో కన్నడటనే నిజమేకా!

బుచ్చిసంబంధించిన యమదూతలు కొందరు గోపాలరెడ్డిగారు నెల్లూరువచ్చినప్పుడు నల్లబం దాల ఉత్సవం చేయించాలని సింహపురియలతో సంధించి విఫలమనోరథులైవారటనే మీరు విన్నారా!

కాశీకమిటివారి కోరికకై తిక్కవరపురామ రెడ్డిగారిక మందరిం నిర్బంధి యిస్తానన్నారట ప్రామాణ్య విద్యార్థుల విశ్రమార్థం. అంతా భవనంతులే ఆక్రమించు కోవాలనా! మనమెం దుకు నిర్బంధమాడదని "అంటి తిక్కవరపురామ రెడ్డి సంఘాభ్యుదయ" పాటూరు ముఖ్యరామయ్య గారు అందోళన చేస్తున్నాడటనే ఇది నమ్మదగిం జేవా!

రాజాజీతో గోపాలజేసిన యింటర్వ్యూకు, రిక్కింగు కమిటీలోలేసిన తీర్మానానికి, ముస్లిం రామదారుల మెమోరాండానికి, పాటూరు ముఖ్య రామయ్యవ్రాకటకు, శేషరెడ్డిగారి పక్షాభ్యుదయి, శివరామయ్యవంటల మనోచాక్, ఓరుగంటి

1918 లో చనిపోయిన కొంకటిగిరి మహారాజాగారు కాశీకమిటికి 50 వేల కో అవతే టిక్ ర్యాంకునావేసి దానికట్టి కమిటీవారికి యిచ్చేవీర్యాటు చేసిపోయినారు. శేటి భర్త పృథువులు ఇంతకొంత విరాళమిచ్చి వస్తున్నాడు కాశీక చేయదానిమనూ ర్యాంకులో ఉన్న యాధిపత్యం నూడా తాము విరిచాగిలేసి రాజాభ్యుదయ వినియోగింప కాస్తున్నారట. ఈ యాధిపత్యంవలనగర కాశీకమిటివారికి మహారాజుమార్ గారి పృథుత్వానికి భయంకర యుద్ధం జరిగేమావనల కనుపడుతున్నదంటాడు సంజయము. చచ్చిన లీగావ్ నేవకొవారికి వీరి మిద లారినెట్టికొనీడు కాబోయి!

6-7 సంవత్సరాలగా కొంకటిగిరి కొరలు కాశీకకి ఒక్కడమ్మిడి నూడా యిక్కడందడట. ఆలాంటిప్పుడు ఎందుకంటే "కొంకటిగిరి రాజా గారికాశీక" అనేపేరుభారత. ఆపేరుతీసివేసి 'తిక్కవరకాశీక' అనండి లోకమంతావార్తస్తుంది. దిచ్చమెత్తెయినా లక్షరూపాయలు పోగుచేసి వస్తుగడుకాశీక చేసినామనే చేపదిక్కించు కొండి ఇవావర సాధకంగా వుంటుంది కమిటీ వారికి.

కావలె సవరీజస్టారు. ఆయా! 27 తే రంగనమ్మద్రం సామెలులు కరైరావల చిన్నయ్యకు వ్రాసియిచ్చిన ఆయక

కొంకటిగిరియ్యగారి అభిప్రాయానికి, లెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారి కోర్కెకు ఏకరాగం, ఏక తాళం, ఏకనాదం, కుదిరినదటనే కారణమేమని దావుడ అంగడికర్త రాధాంక నిర్దాంతాలు జరు గుచున్ననీ యి! అంటున్నాడే అది నిజమేకా!

నెల్లూరు రావణయ్య వీరికం జడ్జిమొంటుకుని అంతగర్భ పృథేవీతో కళ్ళలమై పోతున్నంచున విన్నవివయాలు ఎప్పటికప్పుడు పుటానీకంముందు పెట్ట సాహసీస్తున్నందుకు తమించాలి. నెల్లూరి గౌరవప్రతిష్టలు అమంగిటికొనొన్నప్పుడు నూడా యింకా ఉదాసీనం కనీంచి దాచిపెట్టడం ఆర్థంగా కనుపడదంటేదు. ఇక పెద్దా చిన్న తారతమ్యంలేకుండా రంగంలోకి అంకర్ని లాగ లుపించే! ఆపటికిగారి యిది సమనేట్టలేదు. శేషరెడ్డి! ఎంత మనిషిద్రావయా! నెల్లూరు కీర్తికారకు.

కాశీకమిటి ఉత్తరం కయ్యలలో సుమాకారి అదిశేషయ్యగారి యింట్లో 25 తేది దొంగకనం జరిగింది. అగ్రపురుషుని 27 తేది సభ్యుడని వారి వీధిలో కలాలవారి గుమాస్తా పుడాలి ముస ప్యాయంగా వివరించి వేదమూర్తులైన కృష్ణ గార్ని పోలీసులు ఎత్తుక పోయినారట. "సర్వశేషభర్తవం" అంటే యితేకాబోయి! మాపుదాలవారి వైదిక కార్యక్రమం.

దస్తావేజులు ప్రభువులలో రిజిస్ట్రేషన్ చేయక తిక్కవరంవారటనే! సామగ్రంవారట అవతీకగా రిజిస్ట్రేషన్ చేయదానికి మిరుచున్న కృష్ణపద్మాకాళి! శ్రీచారివారుమగురు! ఒకశేఖర కిషా క్కులు కస్తేమాత్రం యాలాంటి పెద్దల ప్రాశస్త్యపద ఆవరచ్యుకా!

ఓ చెంచయ్యవాయుడు, బల రామ రెడ్డి గార్లు! 18 తేది నోయి 11 దినాలెంత వీరి రాజీనామా! మిశం దున్ను కృష్ణంకయ్య! జడ్జిమొంటి మాటలు నమ్మరావ. ఈమాట మో ర్తర సార్లని సమాశేపరది కర్రవార్ని నిశా పించండి. శేకరాశే మిరు కృధాగా నింది లవుతారు. చెంచయ్యవాయుడుగారి అధి వ్యాపావాసే కొంత చెలుపుతున్నది. ఇంక యీ అవనింద కాస్తాగరిమికోండి.

తిరుమల కొండారెడ్డిగారు! నీవు నీసా చేసిన పెరివేసి మందులవారు వ్యర్థమైతా! గు టు! 1-3 0-4-0 లకు పెండరుపెట్టారట! 2 ది ముత్యాలకు బరలు మాయ ముత్యాల. రాని! బరలు కాకిలంగారము వేస్తారా యెమిటి! ఆమందల్లా! గోయిందయ్య! యాలావుది నీ భర్తరాజ్యంలా.

మా గోపాలరెడ్డిగారి మంత్రాంగం యింక చట్టంజేస్తే తమ నాలుగుకొంపల కనుకాళ్ళ న్నది యథాకేస్తవ్వం. తెనుకటి రామచంద్రా రెడ్డిగారి పృథుత్వం "ఇశాంపట్టు" తేస్తే జన్మ వాడ కామాక్షికాయా! పోడు మంగళవారం రిచ్చియ 285-0 అ రెండులక్షల రూపాం తనీ కొడ్డనానికి తరాయిలే పాట్లకొంద గంక మింప బడతాకున్నది. (కొట్టకల్ గలిస్తే) ఎత్తకొత్తముందు కృతంత్రీ గజ్జాట్టుకొని ఎని రింది రైతులకోసం ఇశాంపట్టంకేకాడు రెడ్డి. రైతులంటే కొడ్డవారన్నమాట కాశీక ఆ పరిభాష. ఓ జన్మవాడకామాక్షికాయ భూములు పోతమి మామందర ఏడవకాశీ భర్తరభ్రపు రామచంద్రారెడ్డిగారి నిర్వైత లందుకొని, నిర్వైతకేద్యాలకు ప్రసాదిం చే కొదందరామస్వామిగారి ముందు బడి రామా భోమన, కలభాశేస్తే లక్ష్మయ్య కంఠాది భయంగాబోయి. నిమనూడే!

కాళహస్తిలో 4 తేది. గోపాలరెడ్డి గారికి జమీన్ రైతుల దేవుపేషణ

ఆక్టోబరులో విల్లుపెట్టవలెను. మంగి గోపాలరెడ్డిగారు 4 తేది కాళహస్తి వస్తున్నార అనాడు జమీన్ రైతుల దుర్వరకణ లనూర్చిన్ని, ఎట్టిటుల్లాంటి కొత్తచట్టాల్లో బయటో తిప్పక ప్రతీకెట్టాలెనిసిన్నందుకొకగా విద్వత్ సమర్పించుకోవలసి యిస్తుంది. గాన కా వాస్తీతాలాకా జి యై సంస్థి వాగ్యవిద్యవాని వ్యసమాశేషము 1-3-88 తేది కాళహస్తిలో జరుగుతు. గాన పథ్యరెల్లన విచ్చేయవలెను. 4 తేది రైతురెల్లన వేసవేషణ కాళహస్తి చేరవలెను. దబ్బల వెంకట్రాఘవరెడ్డి! జి యై సు అభ్యుదయ.

లేడీస్ క్లబ్ - నెల్లూరు

ప్రస్తుతం సమాజీకమైన సంస్కరణకు స్వంత
ధనము ఏర్పడకపోయిన మూలకృతి విడిచి
మూలకృతి ఎదుగుతూ ఉన్న స్థాయికి చేరుకోవాలి

మొదటి వి. రెడ్డి (ప్రొఫెసరులు)
మొదటి వి. రెడ్డి అండ్ కో (రిటైర్డ్)
గోపాలపురం, తూర్పు గోదావరి జిల్లా

నెల్లూరుజిల్లా జమీన్ రైతు సంఘ మెమోరాండం

17-7-38 తేది ప్రధాని రాజాజీగారికి సమర్పించినది.

17-7-38 తేది ప్రధాన మంత్రి గారికి రాజగోపాలాచారిగారు నెల్లూరు జిల్లాలోని నెల్లూరుజిల్లా జమీన్ రైతు సంఘంవారు సమర్పించిన మెమోరాండములోని విషయములు.

నెల్లూరుజిల్లా జమీన్ రైతుసంఘం 1929 లో స్థాపించబడింది. దానియొక్క కార్యకలాపాలు (1) చట్ట బద్ధమైన, దౌర్జన్యరాహిత్యమైన విధముల జమీన్ రైతుల అభివృద్ధి కొరకు పోరాడటం. (2) జమీన్ రైతులయొక్క వారసులయొక్క గురించి ప్రజోదమునకై, కష్టపారశక్తి కలిగి వాటిని మునుపటివంటివే ఉండేటట్లు చేయటం. ఇందుకు జమీన్ రైతుల తిరుగుబాటు ప్రభుత్వం స్థాపించబడింది. (8) ఎన్నికలలో పాల్గొని ప్రజోదము చేయటం. శ్రీకృష్ణ శాస్త్రిగారి కృషి వలన ఇతర రాజకీయపార్టీలతో చేతులు కలిపి తమ విమర్శలకు పోరాడటం.

శిస్తులు

య 1 కి రు 1 మొదలు రు 80 వరకున్నది వెంకటగిరి ఎస్టేటులో శిస్తులు అత్యధికమయ్యాయి. ప్రైవేటీకరణ మోరచయినది. 1908 ప్రార్థన జమీందారు తన యిష్టంపట్టు వచ్చిన ముట్ట అధికారమందించిన 1908 లో ఎస్టేటు ల్యాండులకు గావించ బడున్నట్టి శిస్తులు అధిక మగుచుండెను.

ప్రైవేటీకరణ

ప్రైవేటీకరణ వివరాలను, దీనివలన రైతులకు పడరాని అపరాధాలు కలవు. వెంకటగిరి ఎస్టేటులో కొత్తపట్నం అనే గ్రామమును గ్రామం, ఈతడుక్కల అనే జమీందారి గ్రామం అనుకొని యున్నది. కొత్తపట్నంలో పసుపు, తమలపాత, మిరప కదిరవైద్యుడు జేసినను ప్రైవేటీకరణ య 1 కి రు 1-8-0 అందగా యారముక్కలలో య 1 కి తమలపాతకు రు 80, పసుపుకు రు 85, మిరపకు రు 12. ఈవపు కేసినను కేయక పోయినను 8 సం. కొకసారి దానిని రైల్వేకు పంపించెను.

ప్రైవేటీకరణలో సరాసరి మాగాణి శిస్తు రు 7 లు వుండగా జమీందారి ఏరియాలో రు 10 ప్రైవేటీకరణలో మెట్టశిస్తు అధికం రు 2 అందగా, జమీందారి ఏరియాలో రు 80.

కంచెల యిబ్బందులు

జమీందారి ఏరియా విశేషంగా మెట్ట ప్రజలకు గుటవలన రైతులు పేదలై గొర్రెలపై కేసించెదరు. గత 40 ఏండ్లలో కంచెలకు 20 ఇంక వరకు పెరిగినది. ఇంక వివరాలిం ఏ ఎస్టేటులోనూ లేదు.

షికారికంచెలు

పశువులకు షికారి దొంగల షికారి కంచెలు రైతులకు యిబ్బంది. పశువులు దొంగలపై పడి తాగి గత 40 ఏండ్లలో నష్టములే మితిమీరినవి. పశువులు జమీందారు ప్రభుత్వం ఆధీనంలో

ఉంచబడియున్నవి. 1929 లో ఒక కేసుకు వెళ్లిన వారము చేసినందుకు నష్టముగలది రు 120 వరకుగా విధించబడినది. 1935 లో వెళ్లిన రైతువులందరినీ ఒక ఆదేశమునకు చంపినందుకు గూడూరు సబ్ డివిజన్ గావూరు 7 కి.మీ. రు 480 జరిమానా విధించిరి. అట్లాగే గూడూరు సబ్ డివిజన్ గావూరు యీ జరిమానా రద్దుచేసిరి.

కంచెలన్నియు, తమ కేసులు, తమయిష్టము వచ్చినట్లు కలుపుకు యిక్కడనున్న జమీందారు అభిప్రాయము ఈ అధికారమును పురస్కరించు కొని రైతులకు అంగీకరించుటకు సర్వశక్తుల ప్రయత్నించుచున్నాడు. రైతుల ఆక్రమణకు చెల్లించ నిరాకరించినా, జమీందారి రైతు సంఘం మెంబరుగా జేరినా జమీందారుకుగాని తన పక్ష అభ్యర్థులకుగాని పట్టించుకొనినా కంచెల నిరాకరింపబడును. పశువు కాలుగడపు టకు పోటులేకుండా చేయబడును, జమీందారు కనీసం వరకు బహుమతి కేసులు పెట్టబడును.

విటిగేషన్

తనమాటవిని రైతులను లోబరుచుకొనుటకు జమీందారు దావాలను చేయుచుండును. జమీన్ రైతుసంఘసభ్యులు అవిధేయులైరింద పరిగణించబడి, ఆక్రమణిని, క్రిమినల్ కేసులు పెట్టబడి పొంపించబడుచున్నారని ఈ అసనసభ వ్యాఖ్యలు కలన అనేకకుటుంబాలు చెడిపోయినవి. ఈ విషయము అత్యంత పుత్రేరి నారాయణరెడ్డి, తీర్థం

పాడు వెల్లూరు గోవిందురెడ్డిగారైన ముత్యం యిష్టమును జరుగుచుండుకేసులే ప్రముఖము.

అధికారికి అంకిత కృత్యాలింకా దండు ఒకటి జమీందారుకింద వున్నది. జమీందారు తీర్మానములైన చాలు మిరుతలదండులై రైతులపై బదిలీ కాగించెదరు. పూర్వ అధికారులు జమీందారులతో సాధారణంగా తోడ్కొని వెళ్లుకొనరు. ముఖ్యంగా వెంటగిరి జమీందారుతో.

నీతిలేని పరిపాలన.

వెంకటగిరి జమీందారి జిల్లాలో వెళ్లెది. పరిపాలన విధిరచనకుగా మున్నది జమీందారు గ్రామంలో వుండడు. పరిపాలనలో శ్రద్ధవహించు గత అయిదారు సంవత్సరాలలో ఏదిగానూ ఒక సంవత్సరానికి మించియుండలేకపోయెను. వారికి సుప్రార్థాధికారాలైవు ప్రతి వానిని కలవంచనచేసినది. రైతులను పొంపించు జమీందారులయిచ్చిన తీర్మానములను నిరసా వహించనలెను. ఇదిగప్పులని చంపింపచే దివాను యిచ్చినతో వెంటనే తీర్మానజరుగును. వెంకటగిరి మహారాజుగారు, వెంకటగిరి తహశీలుదారు, ఎస్టేటులోని ఇద్దరు అధికారులు ఎస్టేటు నకు చేరిన మాడు దుష్ప్రయోగములు. ఎటువంటి సమర్థుడైన దివానైనను యాత్రమూర్తుల ననుమరించి యుండవలయును.

లేకపోయిన వారికి స్థానమండదు. ఇందు వల్లనే సమర్థులగు లె. వెంకటనారాయణ సి. ఎం. డి. పి. శ్రీనివాసాచార్యులు, రైల్వే జిల్లా కలెక్టరు, యస్. కే. వెంగిరెరావుగారు, జి. మల్లాపాళు నాయుడుగారు డిప్యూటీ కలెక్టరు ఆధ్వర్యము చేయబడిరి. ప్రస్తుత జమీందారు సింహాసనమెక్కి సంవత్సరమైనను ఎస్టేటులో వుండు నదిలేదు గత 9 నెలలుగా దివానలేదు. రైతులకు స్పష్టంగా విరోధియగు మహారాజు మహారాగ వైసిన దుష్ప్రయోగలతో పరిపాలన సాగించుచున్నాడు. రైతుల బాధలు వర్ణనాతీతము. తమ గోడును చెప్పకుంటే విడిదియైలేదు.

చెరువులు

ముఖ్యమగు చెరువులు శివరామప్పగారువచ్చెది. జమీందారిచెరువులను దాని రక్షణకాటే ఎరుగవు. రైతు కుపయోగించు నీరు చెరువున లేకున్నను నీటికిరువ అత్యధికము. ప్రస్తుత ఎస్టేటు ల్యాండులకు చెరువు ప్రకారం రైతులు కొరతకు ఎక్కువగా పడుచున్నాడు. గతను మెంబరువారు ఎస్టేటును కొరతకు వాడుకలో కలిపినగాని, లేక కలిపినగాని, దివానగాని రియమించినగాని రైతుకుమోసంలేదు. దైరువైత్రయము పరిపాలననుండి తొలగించవలయును. కొరతకు వాడుకలో కలుపవలయును 1931 నుండి అంకితగ యుండిన ఒకప్పుడు ఎస్టేటువలన మహారాజు మారు, తీగల్ అధ్యయనక గారలు కులల యిష్టము పరిపాలనయందు బాధ్యక వహించుచుండుతో చేసినను గాన వెంటనే వెంకటగిరి ఎస్టేటును ప్రభుత్వంవారు స్వాధీన పర్చుకొనవలెను.

బుద్ధినివారణ చట్టము.

ఈ చట్టం వస్తుందనివగానే రైతులు చాల సంకోచపడ్డారుగాని, అమల్లోకి వచ్చేటప్పటికి చాలా తప్పులు ఎరుగొచ్చాయి.

వెంకటగిరి ఎస్టేటులో పాదిరి, దర్జి, మరెళ్ల తాలూకాలలో అనేక సంవత్సరాలుగా ఉత్తరసి వాయి సాగు జరుగున్నది. 2 యేండ్లలోపల రైతు వెళ్లగొట్ట బడగపోయిననో అరికిరి అత్యుపై పుట్టినట్లు చట్టపరమ మేర్పాటుచున్నరు. జమీందారు వీనికి అంగీకరింపను. 1845 ఫసలి అంతవలెను ఫసలిలకుకెక్కు కట్టమనుచున్నరు. చెల్లించవో చర్యలుజరుపబడుచున్నది ఈవిషయమును గురించి చట్టంలో స్పష్టంగా నిర్వచించబడలేదని జమీందారు వాదన.

మాటలోయెం దిల్లు పోకటింపబడిన తరువాత పాత బాకీలకు వసూలుచేయుటకు జమీందారు అరంభించెను. ప్రస్తుతము 1937 ఆగ్స్టు 1 కి తేది నుండి అనుబంధ చట్టములు భావింపబడునని మొదట చెప్పబడినందున అట్లుండియు రైతులపై చర్యలు జరుపబడుచున్నవి. నిరంధకంగా ప్రార్థించి ఎస్టేటు నాయకు 1845 అంతవలెను ఫసలిల బాకీల శిస్తుగాక చాలా 1937 అక్టోబరు 1 తేదీనుండి వసూలుచేసిరి. రైతు దురదృష్ట వూర్తు. అక్టో 1938 ఏప్రిల్లో గా ప్రకటింపబడిన. రైతుకు కలుగవలసిన ఖాతకర్తయూరమైపోయింది.

చట్టం అమలులోనికి వచ్చేటప్పటికి అనేక గానిమాల్లో 1845 ఫసలి శిస్తు నిర్వచనంగా వసూలుచేసింది. దానిని 1847 ఫసలికి ముదగా పెట్టుకొనుటజమీందారు అంగీకరింపను. 1847, 46 ఫసలి శిస్తు 1938 అక్టోబరు, 1939 సెప్టెంబరులోగా చెల్లించుటకు అతలాకేమండగా నిర్ణీత గడవులోపుగా యిట్టిచర్యలు జరుగుచుండుట అన్యాయము. అట్టిచర్యలకు వసూలైన మొత్తములు 1846 ఫసలికి జమ పెట్టుకొనబడుచున్నవి. యిందువలన దరిద్రతతో మందు రైతు 1938 అక్టోబరులోగా వరకు 1847 శిస్తు చెల్లి చాలాని స్థితిలోవున్నాడు.

జాయింటు పట్నాలు.

జాయింటు పట్నాలు అనేవి మున్నెంట్ల అట్టలు పెట్టుకొన్నవికను జరుగుటలేదు. జాయింటు పట్నాలవలన మెల్లగా విడివిడిగా చెప్పవలసిన ఎస్టేటు కొరతకువచ్చెను. విడివిడిగా దామాషాపా వసూలుచేయకొనరు. తలచుచుండు అతలాకేమరాజగోయినతో రైతుని నిశేష పడ్డవలయును.

పె రాలి సి సె క్యూ ర్

ప్ర డిపోయినకాళ్లు చేతులను బాగుపర్చును.
 శ్ర యించిన అవయవములను చక్క చేయును.
 వా తమునెల్ల ధ్వంసమొనర్చును.
 శ్ర త్తేమే గుణమునిచ్చును
 ము ఖ్యమైన మందని వేనోళ్ల చాటినది.
 న యనుగుటకు యెట్టి సందియములేదు.
 కు దరని జబ్బులను సహితము కుదుర్చును.

వారంమందు వెల రు 5-0-0 లు.
 డాక్టరు, బొమ్మా కేశవులు,
 తహవార ప్రిన్సిపల్స్ సుకేశిం, నెల్లూరు.

నమ్మక మైన నగల వర్తకులు

గుండ్లాల వెంకటసుబ్బ రెడ్డిగారు

చి వ్వు బ జా రు, నెల్లూరు.

బంగారు వెండినగలు విక్రయమునకు సిద్ధముగనున్నవి. తేనివి అర్జును క్రికారం తయారుచేసి యివ్వబడును. పిలువగల కమలములతో ఏ గ లు తయారు చేసియువ్వబడును.

నెల్లూరుజిల్లా వ్యవసాయ కూలీల సమ్మెలు.

విడవలూరు

22-7-38 నండి 1500 మంది కర్షకసాయ కూలీలు సమ్మె చేయడం ప్రారంభించారు. ఏకాగ్రహారా కర్షక కేంద్రాల వారు కూలీలను తీసుకు వెళ్ళేందుకు రైతులను అడ్డుకుని నిరోధించారు. తోటకు కర్షకాదులను తీసుకు వెళ్ళారు.

కూలీలను అడ్డుకునే పోలీసు రిపోర్టు తీసుకు వెళ్ళారు. అధికారులు కర్షకాదులను కూలీలను వెళ్ళేందుకు అడ్డుకున్నారు.

24 తేదీ నాటి రైతులంతా సమ్మె చేసి కూలీలను సహాయం చేయమని పిలుపునిచ్చారు. రైతులను సహాయం చేయమని పిలుపునిచ్చారు. రైతులను సహాయం చేయమని పిలుపునిచ్చారు.

కూలీలను సహాయం చేయమని పిలుపునిచ్చారు. రైతులను సహాయం చేయమని పిలుపునిచ్చారు. రైతులను సహాయం చేయమని పిలుపునిచ్చారు.

విడవలూరు సమ్మె

ఎంత తీవ్ర ఉద్యమమైనా సరే నాయకులు ప్రతిఘటించారు. సమ్మె చేయడం తప్పని పరిస్థితిలో ఉన్నారని వారి వారు పేర్కొన్నారు. సమ్మె చేయడం తప్పని పరిస్థితిలో ఉన్నారని వారి వారు పేర్కొన్నారు. సమ్మె చేయడం తప్పని పరిస్థితిలో ఉన్నారని వారి వారు పేర్కొన్నారు.

ఇక్కడ కేరళ కూలీల సంఘం నేతలు గ్రామంలో వెళ్ళి పోలీసులను సహాయం చేయమని పిలుపునిచ్చారు. రైతులను సహాయం చేయమని పిలుపునిచ్చారు. రైతులను సహాయం చేయమని పిలుపునిచ్చారు.

3000 మంది

వ్యవసాయ కూలీల సమ్మె.

నెల్లూరు తాలూకాలోని తోటపల్లి గ్రామంలో కర్షక కేంద్రాల వారు కూలీలను తీసుకు వెళ్ళేందుకు రైతులను అడ్డుకుని నిరోధించారు. తోటకు కర్షకాదులను తీసుకు వెళ్ళారు.

యాలిల ఇవాసలలో ఉన్న వారు కూలీలను తీసుకు వెళ్ళేందుకు రైతులను అడ్డుకుని నిరోధించారు. తోటకు కర్షకాదులను తీసుకు వెళ్ళారు.

—రా. ఆదిత్యయ్య.

“కూలీల మీద దౌర్జన్యం” శుద్ధ ఆబద్ధం.

అమెరికా కృషి 9 వ సంవత్సరం 28 వ సంవత్సరం 22-7-1937 తేదీ వరకు 11 వ తేదీ 8 వ కామలో కూలీల మీద దౌర్జన్యం అని వ్రాయబడిన వ్యాసములోని విషయములు శుద్ధ ఆబద్ధము. అనగా సదరు వ్యాసములో తొన్న మునిగాడు, చింతామీరడు, అమవారలకు తోట వున్నట్లున్నా, కర్షక పాఠకులకు కూడా వున్నట్లున్నా, నూకలపాటి రామిరెడ్డి కర్షకాదు వైచారికి నిర్దుష్టావధిగూడా అడ్డుగించి వారితోటకు వున్న విషయము, అంతట అమెరికా కృషి మద్యం తీయగా వారిని శ్రీరామిరెడ్డి, సర్వాలోటా రెడ్డి, కర్షకాలచేత తీవ్రమగు దెబ్బలు తీసుకున్నట్లున్నా, బీదలకు నిర్దుష్టావధిగూడా తీసుకున్నట్లున్నా, వ్రాయబడిన శుద్ధ ఆబద్ధము. మరన్ని సదరు వ్యాసము క్రింద కూలీల సంఘం వెనెడెంటు అని చెప్పబడిన వ్యక్తముడి రామచంద్రారెడ్డి అనువారిని చాలా కాలము క్రిందట చనిపోయినారు. నూకలపాటి రామిరెడ్డికిన్నా, వున్నట్లున్నా రామిరెడ్డికిన్నా, కల విశేషముకల్ల సదరు వ్యక్తముడి రామిరెడ్డిని పీ. తోట దా చరకున్న నూకలపాటి రామిరెడ్డి యిరవదిరోజులు కొందరున్నా, కలిసి నూకలపాటి రామిరెడ్డి కర్షకాదు ప్రతిష్టకు ధింకము కలుగజేయటం వగైరా అక్రమరీతిలపుతో కూలీల సంఘం చుట్టూ పైబద్ధములు కల్పించి వ్రాయబడిన విషయక యిరువదిమంది సదరు వ్యక్తముడి రామిరెడ్డి కర్షకాలమీద నూకలపాటి రామిరెడ్డి కర్షకాలవల్ల క్రమచర్య జరుపడము.

నూకలపాటి రామిరెడ్డి

నెల్లూరుజిల్లా ఏడవ

ఆదిత్యయ్య మహాసభ.

31 తేదీ నాయుడుపేటలో వై సభ 81 తేదీ నాయుడుపేట ప్రాంతంలోని అధికారులను సమీక్షించారు. కమల కూర్మయ్య యం. ఎల్. ఎ. గారు అధ్యక్షులు. అన్నదాత ఆదిత్యయ్య రి. ఎ. రి. ఎల్. గారు ప్రారంభించారు. కమలం ముఖ్యమం యం. ఎల్. ఎ. ఆదిత్యయ్య మహాసభ.

సోదర సమితి వార్షికోత్సవము.

సోదరసమితియొక్క ద్వితీయ వార్షికోత్సవము తే 17-7-38 ని ఆదిత్యయ్య మహాసభ జరిగింది. ఉదయము 9 గంటలకు సమితి కార్యాలయములో సభ్యుల సంపూర్ణ సమావేశము శ్రీ ఆమిండి వెంకటేశ్వరస్వామియ్య, రి. యన్. సి. ఆంధ్రు (రెవెన్యూ) గారి అధ్యక్షతన జరిగింది. సభ్యుల ప్రార్థన, నిర్వాహక సమితి, సభ్యుల సభ్యుల ప్రతిభలను గురించి, సోదరసమితి ధర్మాధారము కమలంయ్య, శిర్కామయ్య ఆమెడికల్ డి. రాజీవ్రామయ్య సమితి వారు అంకాభివృద్ధియొక్క సింగ్ సర్వీస్ చేయటం సభ్యులందరి, సమితియొక్క ఆదాయ క్షయముల సరిచేయటం కచ్చేసంకల్పింపు ఆదాయ క్షయముల ఆమెడికల్ డి. రాజీవ్రామయ్య.

సాయంకాలము 6 గంటలకు శ్రీ లక్ష్మల సభ్యులయ్యగారి భవనము వార్షికోత్సవము జరిపబడింది. జమీనదారు ప్రతిభాసంపాదకులగు శ్రీ నెల్లూరు వెంకటరామయ్యగారు అధ్యక్షత వహించి కార్యదర్శి నిజీత్ అయిన పిమ్మట సమితికరణుల శ్రీ అలీపాల గారితో రావుగారు, శ్రీ ఆమిండి వెంకట స్వామియ్యగారు సమితియొక్క భావికార్యక్రమముల వివరాలను వివరించారు. సింగ్ సర్వీస్ చేయ విధానమున, ఉద్దేశములను వివరించిన కార్యదర్శి సర్వీస్ రాంధ్రరావు నిర్వాహక సమితి ఆంధ్రు, నూకలపాటి రామిరెడ్డి కర్షకాదు వైచారికి నిర్దుష్టావధిగూడా అడ్డుగించి వారితోటకు వున్న విషయము, అంతట అమెరికా కృషి మద్యం తీయగా వారిని శ్రీరామిరెడ్డి, సర్వాలోటా రెడ్డి, కర్షకాలచేత తీవ్రమగు దెబ్బలు తీసుకున్నట్లున్నా, బీదలకు నిర్దుష్టావధిగూడా తీసుకున్నట్లున్నా, వ్రాయబడిన శుద్ధ ఆబద్ధము. మరన్ని సదరు వ్యాసము క్రింద కూలీల సంఘం వెనెడెంటు అని చెప్పబడిన వ్యక్తముడి రామచంద్రారెడ్డి అనువారిని చాలా కాలము క్రిందట చనిపోయినారు. నూకలపాటి రామిరెడ్డికిన్నా, వున్నట్లున్నా రామిరెడ్డికిన్నా, కల విశేషముకల్ల సదరు వ్యక్తముడి రామిరెడ్డిని పీ. తోట దా చరకున్న నూకలపాటి రామిరెడ్డి యిరవదిరోజులు కొందరున్నా, కలిసి నూకలపాటి రామిరెడ్డి కర్షకాదు ప్రతిష్టకు ధింకము కలుగజేయటం వగైరా అక్రమరీతిలపుతో కూలీల సంఘం చుట్టూ పైబద్ధములు కల్పించి వ్రాయబడిన విషయక యిరువదిమంది సదరు వ్యక్తముడి రామిరెడ్డి కర్షకాలమీద నూకలపాటి రామిరెడ్డి కర్షకాలవల్ల క్రమచర్య జరుపడము.

కమలం పురపాలక సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ కోరుకొండ లింగమూర్తిగారు, కాంగ్రెసు సభ్యులగు శ్రీ గుల్లపిల్లి నారాయణమూర్తిగారు, విజయనగరసంస్థాన పూర్వదివాకలగు శ్రీ ఆర్కల్ కర్మనారాయణగారు, శ్రీ సి. అక్కారావు గారు ఉపన్యాసములిచ్చిరి. తుదకు అధ్యక్షులగు శ్రీ. యన్. సి. రామయ్యగారు ప్రాచీన భారత స్వేచ్ఛను గుర్తు చేస్తూ సభ్యులను ముద్దించి, కార్యదర్శి అభివృద్ధిని గురించి సభ్యులకు 9 గంటలకు సమాప్తివచ్చింది.

ఆ. వెం. సూర్యనారాయణ, అధ్యక్షులు

శ్రీ. శ్రీ. గుల్లపిల్లి

సత్యనారాయణగారు

దివాలాకా చివరకల్ల వార్షికోత్సవము సత్యనారాయణగారు 17-7-38 తేదీ కాలభర్యము నందిరి. పిరు కాలభర్యము. కాంగ్రెసు సభ్యులగు శ్రీ గుల్లపిల్లి నారాయణమూర్తిగారు, విజయనగరసంస్థాన పూర్వదివాకలగు శ్రీ ఆర్కల్ కర్మనారాయణగారు, శ్రీ సి. అక్కారావు గారు ఉపన్యాసములిచ్చిరి. తుదకు అధ్యక్షులగు శ్రీ. యన్. సి. రామయ్యగారు ప్రాచీన భారత స్వేచ్ఛను గుర్తు చేస్తూ సభ్యులను ముద్దించి, కార్యదర్శి అభివృద్ధిని గురించి సభ్యులకు 9 గంటలకు సమాప్తివచ్చింది.

నెల్లూరు డి. సు. కోర్టులో.

O. S. No. 117 of 38. I. A. No. 770 of 38.

పుష్పలూరు పిచ్చయ్య ... వాది. ఎదిరి.

అల్లూరు వెంకటస్వామియ్యగారు ప్రతివాదులు. యా వెంకట స్వామియ్య గా ఖిలా యాదాస్ గారిని పార్టీగా యా దాదాస్ చేర్చమని పిటిషన్ దాఖలు చేసుకున్నందుకు సదరు పిటిషన్ తే 15-8-38 ని వాయిదా చేయబడియున్నది. కమలం అందువలన యే మైదా మీద ఆక్షేపణ యున్నయెడల వాయిదా కోర్టు పక్షం 10 గంటలకు కోర్టుకు హాజరై మీ ఆక్షేపణ తెలుపుకొనవలసింది లేని యెడల మీ పక్షమున శిర్కామయ్యగారు రూపొందించిన ఆక్షేపణ తీసివేయబడి.

సమ్మెలు పురివాదులు.	కందీగీత
1. యేటూరు యల్లయ్య	లక్ష్మయ్య
2. " కామయ్య	వెంకటాద్రి
3. " వెంకయ్య	రాధాపులు
4. " చివ వెంకయ్య	వెంకటాద్రి
5. " గురవయ్య	శుభయ్య
6. " మస్తానయ్య	"
7. " వెంకటస్వామి	లక్ష్మయ్య
8. " వారయ్య	"
9. " వెంకటాద్రియ్య	వెంకటాద్రి
10. చెరుకుమాడి గురవయ్య	చెందీయ్య
11. " చివ వెంకయ్య	"
12. యేటూరు శుభయ్య	సరిసింహం
13. " శేషగిరి	రాధాపులు
14. " చిన్నయ్య	సరిసింహం
15. తీడిపల్లి బోయన్న	శుభయ్య
16. అల్లూరు శుభయ్య	వెంకటశుభయ్య
17. " చిన్నయ్య	"
18. మాసారం వెంకటశుభయ్య	శుభయ్య
19. చెట్లపల్లి వెంకటశుభయ్య	చిన్నయ్య
20. పాల్వేపాలెం శుభయ్య	సరిసింహం
21. కల్లూరు చిన్నయ్య	గురవయ్య
22. పంతుపేటి సరిసింహం	పిచ్చయ్య
23. " శివయ్య	శేవయ్య
24. " శుభయ్య	కాయయ్య
25. " కాలయ్య	"
26. " కీరగారు	"
27. " రంగయ్య	"
28. పాల్వేపాలెం రాధాపులు	సరిసింహం
29. కురిమర్ల వెంకయ్య	పిచ్చయ్య
30. గోనల వెంకయ్య	సరిసింహం
31. " ఆచెయ్య	అత్తయ్య
32. " శేవయ్య	"
33. ములుమాడి వాగయ్య	పాలయ్య

సమ్మెలు పురివాదులు 1 నుండి 33 వరకు పాక్షిక చాలపిడి, నెల్లూరు.

వాదారి. కళ్యాణసుందరం, వాదిపీడత.

లంనాగొండేలనానిక ఉద్యోగము తొలగించుట.

చుద్రాకున పన్నులకాఫీ పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు యం. సి. రంగస్వామి అత్యంతగానై లంచము తీసుకోవడం కేసులోపేరుపడి పీఠవరసల నుండి సమ్మెలకు చేయబడినది. విచారణలో కేసును యుక్తవయస్సు ప్రభుత్వమువారు అరిగించి ఉద్యోగమునుండి తొలగించిరి.

విందూరు రజిత్తోత్సవం.

విందూరులో మహాశివుడు మహాశివరాత్రి వేగం జ్ఞాన కాండం చేయబడ్డ యేడు-యూగాదికరులచే పునీతమైన విందూరు కాదంబోయే ఇది ఆరే నెల్లూరు-తాయాళి సూరూర్-చెల్లూరు మొలక రంగారెడ్డియలకా గతసంవత్సరం రెండు మాన్లు అగ్నిహోత్రుడిచే దహింపబడి కాలిః (మోడుమందిరి) కలిశిల్పాచే విందూరుఇది. వీన్నే వెల్లెటిరెడ్డిగారు దాపుమనవ్రంతుమందిరి అభిమాన యంతంగా కందపెట్టెలో దాచేవాడు పూర్వం.

ఈ విందూరులో 1912 సం॥ ప్రభుత్వసహకార యంత్రాంగం స్థాపించబడ్డ పరపతిసంఘం రజిత్తోత్సవం ఈవాడుంటే 24-7-1988 తేది.

ఉదయం 10 గంటల పాట వోర్లు యంగ్ (వెనెడెంటు వంగల్లు కోదండరామిరెడ్డిగారి అధ్యక్షత వహించి జరిగింది. నెల్లూరుమందిరి ఎ.సి. నువ్వు రెడ్డి, దీప్తిజిప్తాక విలంబం, సూరూరు నుండి వెల్లెటిరెడ్డిగారి కుమార్తె వెంకట్రామిరెడ్డి, ఈయారు పిచ్చయ్య-దువ్వూరు రామకృష్ణరెడ్డిగారు, అధికారవర్గం కాలిః-సూరూరు కపాలియారు, సవరిజిప్తాక, చాక్ర, ప్రభుకృష్ణయ్యవచ్చారు చుట్టుప్రక్కల ప్రముఖులంతా సూరూరు వచ్చారు రజిత్తోత్సవరైతులయొక్క కామకోదంధి అంతా మనశోరంగారెడ్డిగారిచేరికొచ్చారు. కుగ్రామం, అందులో రెండుమాన్లు దహనమైన కుగ్రామం, దానితోడు కోడ్లసూరూరేశ బాధపడే కుగ్రామంలో యాకుభక్తార్థం యింత నిర్వహించగా వెలెర్వడం ప్రశంసా వ్హం.

సభాప్రారంభం సంగీతం-కారు దైవప్రార్థనతో ప్రారంభమైంది. కార్యదర్శిగారు గత 25 సం॥ల సహకార పరపతిసంఘం చేత చదివారు కర్మాచరణపర్యాయం బ్యాంక్ సెక్రటరీ ఖం. కృష్ణ రావుగారు మనశోరంగారి పరపతిసంఘం శేవలం మధ్యకరగతివారికేగాని క్రింది కరగతులకు ఉపకరించదలెదనని, చిన్నరైతులకు, కృషిసాను కూలీలకు ఉపకరించేట్లు మంత్రివర్గం ప్రయత్నిస్తేనేగాని ఇది ప్రజాసంస్థలు కాబాలననీ, చీఫా-రమ్య మొదలగు సామ్యవాదరాజ్యాల్లో సహకార సంస్థలు ప్రజోపయోగంగా పనిచేస్తూ ప్రజాసంస్థలుగా అనిపించుకుంటున్నవనీ, మొదలగు విషయాలు చెప్పారు. కర్మాచర ఓట్లెక్టి విశ్వసారావుగారు సహకార సంఘాల్లో గత 20 సం॥లగా తాను ఉరగాయమందిరి ఉండి తన అనుభవాన్ని గూర్చియు కీ॥ శ్రీ వెల్లెటి వెంకట నువ్వురెడ్డిగారి కృషిని గూర్చియు, విందూరు సంఘం తాను కొంతసంస్కరించిన విధానాన్ని గూర్చియు, రైతులు మిరపకాయలు దాన్యం వస్తే రాలుల అమ్మకుట వలయు సహకార వసతుల గూర్చియు, ఉపవ్యవసారి, పిచ్చుకు దీప్తిరెడ్డిగారు ఈజిల్లాలో 400 పరపతి సంఘాలున్నవియు, నిజంగా ఈసంఘాలద్వారా లక్షలప్రజలు ఎంతో ఉగయోగం పొందుచున్నారనియు, ఇది ప్రజా సంస్థలుకావటం తప్పనియ్యుచెప్పి ఖం. కృష్ణరావు గారివాదాన్ని ఖండించిరి. కాని కృత్రికంగా లేదన్నాడు నిర్మాణములుకొందరుమాన్లుగా. కర్మాచర మాజీరెడ్డి శేషురెడ్డిగారు కలసూర గం పగ ఉపవ్యవసారి అతే సంకృష్టికరంగా ఉండవచ్చునని అభిప్రాయం వ్యక్తం చేసి మూలకేంతెలుస్తుంది? గ్రామస్థులు అన్ని దాధల కంటే కోడ్లరెడ్డిగారు హెచ్చుగాఉండవని మా శేషురెడ్డి యఖతా (వెనెడెంటుకు విన్నవించారు.

అధ్యక్షులవారి ఉపసంహారోపన్యాసం వ్రవం గా-సంతోషంగా-భ్రీంగా నాల్గునుక్కల్లో యిమిద్యారు. రమ్యవిధానం మనశోరంగి వంద దవ్వాడు (కారణాలు చెప్పకుండా.) జరిపి

ముక్త్యుల ఎన్నేటు రైతుల కష్టాలు

87 మంది రైతులపై 144-వ శేకను.

చెన్నై కొమ్ముపాలెం పాలేం చూపారెడ్డి ఆమ వాయన బహిరంగ కమిటీ యెదుట సాక్ష్యమిచ్చారు. ఆయన రైతులందరిని ఒక మాట్లాడినది తీసుకొనివచ్చి సజరా వాణి రెండు సంవత్సరములనుండి యిక్కటంమీద జేరారు. బహిరంగారు యిది అన్ని మనశోర వెల్లుకొని రైతులను అనేకవిధముల బాధించ మొదలుపెట్టెడు. మాలమాదిగల గొడ్డను తోలు కొనిరెడ్డి కోటలో కట్టివేసుకోవడం, చూపారెడ్డి గారి 10 శేంట్ల భూమిని బహిరంగారు స్వాధీనం చేసుకోవటం తెలిసిన విషయమైతే.

అపూరుతు ఆమకొని ఒక చెక్క లోరంతోకు వున్నది కానిలో మామూలుగా రైతుల గొడ్డు తిరుగుతూవు చేవి యీ సంవత్సరంకూడా అంతే గొడ్డు తిరుగుచూవున్నది కాని బహిరంగారు మనుష్యులు సుమారు 50 మంది వచ్చి గొడ్డును తిరుగ గొట్టారు. ఆ లోరంతోకు యెక్కువ బహిరంగారు భార్యపేరట పట్టాఅయిందట రైతులు యీ విషయమై బహిరంగారుద్దకు మొరపెట్టుకొనుటకు పోగా 144 వ శేక్కున కయారయింది. 87 మంది రైతులు (అదవారిమీద కూడా) ప్రజాకాంతి భంగమని రైతులు యిదిఅంతా మాది సయపడి చెన్నైలోకి గొడ్డును రావీయవందా అదెవీ తోలు కొనుచున్నారు. అదెవీ దొంగదారివున్నది. కాని అదారినికూడా గొడ్డును పోవీయవందా తిరుగ గొట్టుచున్నారు. 18 మాదలు ఒక రైతు పాలను లోవుంటే వాటినికూడా దొడ్డిలోలికారు.

సంఘాలు ప్రారంభించేటప్పుడే రైతులకు ఆనాటి కున్న ఋణాన్ని దీర్చవాయదాలవద్దలిమిద తీర్చి వేసినయదల కర్మాచర సహకారసంఘాలు ఆయ్య కంగా పనిచేస్తవి, తీవంటే నేటిదుర్లభ మారద వ్వాడు. ఇది సంఘాలవిషయాల్లో ఆయువుపట్టు యినమాట! కక్కినవేండిలే! చిల్లరవిషయాలు. కర్మాచర మామూలు వందనసమర్పణతో సభ 12½ గంటల విరమింపబడింది. సభకు వెయ్యిమంది ప్రజలొచ్చారు. పూలైన ఉపన్యాసయొక్కటి లేదనుకున్నాడు. తొన! సహకారవాదీకోత్సవ అర్ధకచెత్త సభ్యుల్లో చెరుకురసం మాదిరి రుచికర మైన, మిరియాలపాడుం మాదిరి పూలైన ఉపన్యాసాలెట్లా ఉంటుంది? కృష్ణరావుగారు వేసిన ఆకొద్దికాటి పేడిర సాట్టుకే మనవారికంతా తల బట్టింది ఇక మాగ సల్పన్ వాడికంటే ఎన్ని పర్యామూలు వికలవాలునో!

భోజనం ఏర్పాట్లు చక్కగాఉన్నవి. కాని మాంసఫలావుంటే కాయగూరలభోజనమే మంచి పద్ధతేనా? వివాహాల్లోనే యిదివాల్లో మాంసాన్ని బర్జిస్తుంటే! సభలు-వార్షికోత్సవాల్లో లేని యీఅచారం ప్రజలపెట్టడం అంత నాగరిక వంకం కాదేమోనని నాణిభివరం.

ఇంతమంది సమాజేకమైవచ్చుడు ఒక్క కాం గ్రేసు ఉపన్యాసంకూడా ప్రాగ్రామలో శర్యం చేశేపోయినావా తారెడ్డి!

సంయుక్త రాష్ట్రంలో విద్యావ్యాప్తిగాను గ్రామాభివృద్ధి కాఖవారు 1405 రాత్రిసాతకాల లను నడిపుచున్నార.

రైతులను యేదోవిధంగా వెచ్చగొట్టి కేసులు బహిరంగరైతుని చూస్తున్నార. కాని రైతులు కాంతంగానే యున్నారు. మరల బహిరంగారు నాయ యీ 87 గొడ్డు 25 మంది వికల చెక వ్వు. గొడ్డునుపుచున్నారని మనశోర రిపోర్టు యివుడు యీ 25 మంది శ్రీగుడెడతారని తెలుస్తుంది 87 గొడ్డు 144 వ శేక్కునైనా కేసులు కూడాను రయితలు భయపడుచున్నార.

కసరగామం. ఈ వూరిలో మాలమాదిగల యిండ్లు సుమారు 20 వున్నవి. వారికి కొద్దిగా కృషిసాయమకూడా వున్నది. వారిగొడ్డును దొంగలలోకు పారంబోకు లలోను పేపుకోనేవారు. కాని యీ సంవత్సరం వారిగొడ్డును అసలు జూరులోగుండానే నడవడి యుంటేడు. వైగా మనశ్యులమకూడా బజార్లలో నడవడియకుంటున్నారట. మాలమాదిగల చేక పని చేయించుకోవద్దని రైతులనుకూడా భయ పెట్టుచున్నార.

జయంతిగామం రైతులకు చెన్నైకింద కొంత మాగానీ సాగు వున్నది. యీ సంవత్సరం రైతులకు వీర్లు యిక్కని తెలిసివున్నాడట. చెన్నైకొమ్ముపాలెం రైతుల విషయం, అన్ని రైతుసంఘములు కలిసి తగినంత ఆంగోళనచేసి వారికి బలము చేతుర్చువలసిగా కోరుచున్నాడు. —వాసిరెడ్డి నారాయణరావు.

విదేశాంగ వ్యవహారములు.

రెండవ శతీ కొరక.

యెట్లు రమ్యను అనుసరించుకుందో యొచించాలి. బహుళా క్రితుకు ప్రానులను అనుసరించుకేనా అని అమెరికావచ్చేనా అమెరికాలోని కార్మిక కర్షకులు కాంతి నవనాలు ముఖ రున్నారు. శ్రీమంతులు అంతర్జాతీయంగా నశ్వయద్ధానికి సంసిద్ధులంటున్నార.

- అమెరికా యొక్క పెద్ద పెద్దపెట్టుబట్టు-దాలట్లు
1. యూరపులోని దేశాలకు 500 కోట్లు
  2. తనదా 400 "
  3. చెకాలో 150 "
  4. మధ్య అమెరికాలో 250 "
  5. దక్షిణ అమెరికాలో 800 "

దాలట్ల అనగా సుమారు రు 8 లు తిన్నచిన్న పెట్టు బిట్లు పోపుంచకంటాగి ప్రతి శేకంలోను కలవు. అది వై లెక్కలలో చేరలేదు. ఈ పెట్టు బిట్లు పెట్టిందంతా శ్రీమంతులేగాక రాబోవు యుద్ధంలో అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రమునికి తీరాలనేది విశ్వయమేయని భారత తీయలు కగిపించాలి.

నగీషము. తే 20 ది గ్రీసుశేకంలో గొప్ప భూకంఠం కలిగింది. ఇంత తీవ్రమయింది ఎప్పుడు కలగలేదు ఎన్నో యిండ్లు భగ్నంమయిపోయినాయి. ఎంత మంది చనిపోయింది తెఖ తెలలేదు.

జీవామృతము

రుచికరమైన ఈ మరబల్ యొక్క ప్రతిమక్క బలాన్ని ఆరోగ్యాన్ని ఇస్తుంది. ఉక్కు గుణముగల అపూర్వమైనమూలికలతో తయారు చేయబడింది. మేధాశక్తిని, చేనా ధారుభ్యతను వృద్ధిచేసి బలహీనత నొందిన వరములకు పుటుశ్వమును చేకూర్చును. శాశ్వత ఫలితముల నొసగును. అన్నిమందుల సాఫల్యంలో దొరకును ఉత్పేదిదారులు.

ఆయుర్వేదాశ్రమం. మద్రాసు.

విక్రేతలు: అమర్ చంద్ - సోభాచంద్, మద్రాసు.

ఆరోగ్య సుధ

సమస్త సెగ సనాయి వ్యాధులకు 20 సంవత్సరములనుండి మా అనుభవముతో నున్నది. సెగవ్యాధులు కీర్తిండుట, సనాయి వ్యాధులు కీర్తిండుట, చర్మరోమము, యోరకాళము నందలిమంట, మోత్రము కన్నముగ కచ్చుట, కీళ్ళ నొప్పులు, తిడుకువ్యాధులు, కుష్ఠవచ్చు మొదలగు వాని కివ్యామృతము. సుమారు 1 నెలకు 1 రు॥ రు 4-0-0 లు

శ్రీ సుధ

శ్రీల సమస్త వ్యాధులకు 20 సంవత్సరములనుండి మా అనుభవముతో నున్నది. మొల సెగ కాకుండుట, ఋతుగులు, తెలుపుబట్టు మొల అధికముగ ఆగుట మొదలగువాని 1 నెలకు 1 రు॥ రు 3-0-0 లు N:B. ఇంకను 250 రోమల రైతభద్రమును, మరొన్ని అనుభూత రుయమును, మారే రుచింపబడిన ప్రసిద్ధములగు ఆయుర్వేద గ్రంథములను మావద్ద కొరవను.

శ్రీపాద కృషమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

మా అనుభవ మందలమను గ్రంథములకు ప్రసిద్ధతకు ప్రతిమిపులలోను అడుగడుముడు

జమీనదారి

గామీకరణముల పరిక్షాదర్శిని. కాలెక్టర్ల పట్టివరసింహంగారిచే రుచియింపబడిన బహిరంగ గామీకరణముల పరిక్షాదర్శిని పుస్తకములు, మొదటి, రెండవభాగములు, మారేన మార్పు. కా అదేమి:— బూలేమర్త వాగభూమదరావు, మకాం గుంటూరు (అందరికీతెలు.)

పెద్దకొండా మఠి
అడవుల పాదలు.

జమాకైరైతుల కరవునకు మదరాసుకు వెళ్ళియున్న
 స్వయం 80-4-88 తేదీన జలవిశాఖా మంత్రిగా
 రిపో సమక్షమున బి. బాగ్యగారు సందర్శించి
 కరొక విజ్ఞాపనపత్రాక సమర్పించిరి. అందుపై
 అనంతపురంజిల్లా ఫార్మిటేషన్ కమిషనరీ విమర్శించి
 తగు చొరబాటేయవలసివెట్లు మంత్రిగారివత్తర్పు
 తయిపట్టుమ అందులకుగాను తగుసాక్ష్యమును
 అందికొల్పరమునకు కొంచ కొంచయ్యుటకు అను
 కూలకాలమున తెలిపవలెనని డి. యన్. పి. గారు
 బాగ్యగారిని కోరినారు. త్వరలో నైతులకు
 బయలుదేరుటకు వీలులేదంటా చేనులు విస్తృతాల
 మగుటచేత కాలనిర్ణయముకాలేదు. అందుచేత
 డి. యన్. పి. గారే విచారణచేయుటకు వెళ్ల
 కొందామరి సమీపమందున్న చాడేపల్లి తన
 కూలమని నిర్ణయమాయెను. యానెల 20, 21,
 22 తేదీలలో విచారణాధికారికి మూడులంచాల
 అర్హుల రాఖించేయబడెను. తగుసాక్షులతో సహా

విచారణచరిగెను. 21 వ తారీఖున ఆశ్రమముగ
యేర్పరుపబడినామిన్ని రిజిస్ట్రాడందనిది. యవ. 2.
గారును మదనసర్లే శేంజరుగారును తనిఖీలేసి
క్రైతులను శాశ్వతమునాయమిన్ని భాగములను
చూచి తిండివిజియను నరసింహస్వామిగొండకు
ఆవలకు తొలగించెదమని గట్టిగా హామీయిచ్చిరి.
క్రైతులు ఆనందపడిరితైరి. లంచాలకేసుల విచా
రణరిపోర్టులన్ని ప్రైయిడ్ కారులకు పంపబడి రిచ్యా
నములు చేయబడునని తెలియమిచ్చిరి. ఫలితము
నకై విరేక్షింపవలెను.

(మొదటిది) మొదట్లోగనండువారి సభ్యత్వపు
కాలము త్వరగా ముగియవలయుచేత, బోర్డు
కలయిక జరిగిపిమ్మట అధ్యక్షులు, ఉపాధ్యక్షు
లన్నికలూ జరుగువు. అన్ని బోర్డులను సభ్యు
లన్నికలూ, అధ్యక్షులన్నికలూ జరుగువలయును
అట్లాకలెద్యదలె అధికారికత్యా అధ్యక్షులంగ
నడదురు.

ఏనుగ వెంకటనర్రాజురెడ్డి,
నూ. మా. రు.

25° BEST QUALITY STOVE JADI BEEDIES, 25

SNOKE & ENJOY **STOVE BEEDI** **SNOKE & ENJOY**

BEWARE OF **REGISTERED TRADE MARK** **IMITATION**

MCMURTUZA HUSSAIN & CO. NO. 882 KARODA ST. NELLORE

జనశాసిత వీధి పొంగుకుందలి సువాసన గమనింపుడు.

దొంగరే
గారి
బెలమపాడు

అచ్చా!! అదేం ప్రజ!!! సముద్రంపొంగినట్లున్నది శేనకువేలు టిక్కెట్లుదొరకక వెనుకకుమరలుచున్నారు
నెల్లూరులో గత 26 తేది నుండి ప్రదర్శింపబడుచున్నది

తారాగణం

రాయప్రోలు
గగ్గయ్య
జి. యన్. స్వామి
జి రాధాకృష్ణయ్య
రామకృష్ణ శాస్త్రి
త్రిరంజని
శాంతకుమారి
శకుంతల

దేశిక
ఎర్రపు నారాయణమూర్తి బి. ఎ

అపిష్టెంటు దేశిక
టి. యస్. యక. మూర్తి.

మ్యూజికల్ దేశిక
ఏ. గోపాలరావు.
కె. గున్నయ్య.

అర్థ దేశిక
టి. వి. యస్. శర్మ

విశ్వనాథ కవిరాజు.

కుబేరావారి

ప్రజల పూర్వం

ప్రజలు అతివృత్సహంతో
తండోప తండములుగా వచ్చి
చూస్తున్నారు.

దిగ్విజయ ఐదవ వారం
24-7-38 నుండి నెల్లూరు
29-7-38 ,, తెనాలి
25-7-38 ,, గుంటూరు
25-7-38 ,, కాకినాడ

దిగ్విజయ ఆరవ వారం
29-7-38 నుండి ర జమండ్రి
26-7-38 ,, విశాఖపట్నం

విడుదల తేదులు.

24-7-38 మచిలీపట్టణం
30-7-38 బెజవాడ

26-7-38 విజయనగరం
26-7-38 బెంగుళూరు

వివరాలకు:--

కు బే రా వి లి మ్ము లి మి పె డ్,
ల్యాండ్స్ గార్డెన్సు, వనమల్లి హైరోడ్డు, మద్రాసు.